

personalem residētā lz ex ei⁹ fundatiōe debeat
ibi esse p̄sb̄ deputatus ad missaz quotidie ce-
lebrādā. qz poterit facere celebrari p̄ aliū. nō.
lap. alle. cxvj. z. cxvij.

Beneficiōz p̄prietas ē illoz ad quos spectat
collatio eorū. vt nō. Inno. de transac. c. sta

Beneficiū si impetrat p̄ non cleri (tuim⁹.
cum tpe impetratiōis nō valet impetratio. si-
militer si p̄sentat nō cleric⁹ p̄ patronū non va-
let p̄sentatio. nō. an. de iurepa. cōsultatiōib⁹
in sc̄do notabili. Quid si tēpore l̄raz patroni
nō erat cleric⁹ sed tpe p̄sentationis ip̄az l̄raz
fuerit cleric⁹ cogitabis? Quid de ordine quē
requirit b̄nficiū an debeat adesse tpe quando
q̄s impetrat vel p̄sentat. vide de p̄b̄. si p̄ cle-
ricis. z de insti. c. j. li. vj. vide plene p̄ an. i. c.
fi. de rescrip. ix. colū.

Beneficia plura an p̄t quis habere sine dispē-
satione. vide plene p̄ an. z Frā. de zabo. i. cle.
grē. de rescriptis.

Bigam⁹ ver⁹ ē q̄ cū vidua vel corrupta
matrimoniu⁹ p̄traxit. vel q̄ diuersis tē-
porib⁹ successiue habuerit duas vro/
res z an nō corruptas. qd̄ ē vez qm̄ matrimo-
niū tenuit. sec⁹ si de facto vel cū vidua vl̄ cor-
rupta vel cū sc̄da vrozē cōtraxit. qz tūc ē iter-
pretatiue bigam⁹. nō. Ro. p̄clu. ccccxxvij

Bigam⁹ siue sit ver⁹ siue interpretatiu⁹: non p̄t si-
ne dispēlatione ad ordines p̄moueri. dispen-
sat aut̄ ep̄s quo ad miores. sed quo ad sacros
sol⁹ papa cū vō bigamo dispensat de potesta-
te absoluta nō de ordinaria. cuz interpretatiuo
autez de ordinaria dispēsat. nō. Ro. conclu.
ccccxxvij. Qd̄ dictū est ep̄m dispēlare posse
q̄ ad miores. vez ē fm̄ Hosti. s3 Jo. an. z an.
tenēt p̄trariū in. c. sup. eo. de bigamis. p̄ tex.
e. ti. c. j. li. vj. vbi etiāz h̄ tenet Frā. vercellen.

Bigam⁹ p̄mot⁹ ad ordines sine dispēlatiōe. re-
cipit caracterē s3 nō executionē ordinū. z sup
tali executionē sol⁹ papa dispēsat etiā de ordi-
naria p̄tate. nō. Ro. p̄clu. ccccxxij.

Bigam⁹ ē irregulari de iure positiuo. s3 non d̄
iure naturali. nō. Ro. p̄clu. ccccxxvij.

Bona fides p̄sumit̄ eoi⁹ qz titulu⁹ p̄ba-
tur. vbi aut̄ nō apparet de titulo q̄liter
p̄bef bona fides: vide s3 vōbo p̄scriptio
s3 p̄scriptio iuris incorpōralis mere realis vi-
delicet fuitutis. z s3 p̄scriptio iuris incorpō-
ralis mixti. Et adūte qz vbi bona fides p̄sumi-
tur. h̄ nō sufficit nisi ps deducat z alleget bo-
nā fidem. nō. an. de censu. puenit. iij. carta. v.
circa quartū.

Bonā fidē d̄ habere ille q̄ errat in iure. puta si
habuerit titulu⁹ de iure iualidū quē putat va-
lidū. idō tūc p̄cedit p̄scriptio i casib⁹ i q̄b⁹ suf-
ficit sola bona fides: sicut ē de iure canonico i

p̄scriptione q̄ nō est p̄tra ius cōmune. nō. an.
de censu. puenit. in vlf. colū. vide pleni⁹ sub
vōbo p̄scriptio. s3 p̄scribere volēti.

Brauiū si debeat ei q̄ p̄us ad brauium
applicuit. z equus siue regatio q̄ alios
eq̄s p̄cesserit an illi debeat. vide Bar.
in. l. s3 itē acq̄rim⁹. v. certū. ff. de acq̄rē. pos.
z in. l. s3 q̄sitū de acq̄ quoti. z esti. z Bal. in. l.
q̄ fundū. ff. quēad. serui. amit. z si plures siml
ad palliū applicant an illis cōmuniter vel nul-
li palliū debeat. etsi nulli debeat. sed de nouo
curri debeat. an illi soli q̄ simul applicuerunt
vel etiā oēs alij debēt ad cursū admitti. vide
Bal. in p̄hemio. ff. s3 cuz nos. z ange. in. l.
cū q̄. ff. ad trebellia. z in. l. ex duob⁹ impuberi-
bus. ff. de vul. z pupil. substi.

Brocardū si non valet qd̄ ago vt ago.
nec valet vt p̄t. p̄cedit qm̄ peccatur in
causa efficiētī z formali simul. vel in so-
la forma. sec⁹ qm̄ peccat in materia vel i causa
efficienti tū. qz tūc valet vt p̄t. nō. an. de offi.
dele. cū sup. de app. ex insinuatōe. z d̄ spon.
impu. c. a nobis.

Brocardū qm̄ nō possum alteri culpaz obicere
de q̄ lucrū sentio. q̄liter debeat limitari z itel/
ligi vide s3 vōbo culpa.

Brocardū vinco vincētez te dico vincē te q̄lit̄
itelligat. vide Cy. i auē. licet. C. d̄ nat̄ ali lib.
z Bar. in. l. de accessionib⁹. ff. de diuer. tēpo.
p̄scrip. z pleni⁹ in. l. claudi⁹ felix. ff. qui po. in
pig. ha. z vide tex. z glo. in. c. aucte. de p̄cel.
p̄ben. li. vj. z Aldra. p̄silio. clxxxv.

Canonice eccle

Canonice eccle
sie cathederal̄ lz p̄bēdā n̄ habe-
at s3 expectet. cēfē in dignita-
te. z debet interesse electionib⁹
tractatib⁹ p̄silijs z alienatiōib⁹
nō. Ro. p̄clu. ccccxxvij. z vide s3 vōbo p̄sensu
Canonice eccle cathedralis h̄nt p̄eminētiāz et
maioritatē sup alios clericos ciuitatis z dyo-
cesis. z dicunt̄ ps corpis eccle z ep̄i. qz ep̄s
ē caput z ip̄i mēbra. z esse canonicū honor est
nō. Ro. p̄clu. cxxxij.

Canonice nō h̄z ius eligendi nisi ei sit assignat⁹
loc⁹ i caplō. nō. an. d̄ cau. pos. c. fi. ix. colū. v.
ex p̄dictis p̄cludit̄. z multi sūt canonici q̄ nō
h̄nt ius eligēdi. nō. Inno. de elec. c. bone.

Canonice an possit eē p̄curator p̄ canōico etiā
sine mādato. vide s3 vōbo p̄curator. s3 p̄cura-
tor p̄t esse canonic⁹.

Canonicoz receptio vbi nō ē cert⁹ numer⁹ non
h̄z t̄ps limitatū a iure infra qd̄ fieri debeat s3
p̄ superiorē p̄t certuz t̄ps assignari infra qd̄ si
receptores negligētes erāt superior recipiet.
nō. Fre. in tract. p̄mu. q. xxix.

Canonicus vltfranumerarius sub expectatiōe p̄bende sicut sunt expectatēs apostolici in ecclesia vbi est distinctō p̄bendarū vocant̄ canonici in v̄bis. **N**ec p̄petuo retinet illū canonicatū p̄ papā collatū. imo vacante p̄bēda canonicali intra numerū ⁊ collata expectati. statim cōsequit̄ nouū canonicatū intra numerū. et p̄mus esse desinit ⁊ redit ad papā. no. **R**o. con. clu. ccccxvj. idē nō. an. de p̄sti. cū in vlti. carta. v. ij. q̄ est differētia. ⁊ in colū. fi.

Canonic⁹ ⁊ p̄benda distincta ⁊ p̄ eo instituta. tantā h̄nt inuicem cōnexitatē ⁊ correspondētiam q̄ ille q̄ assequit̄ p̄bendā canonicalem p̄ p̄sequens assequit̄ canonicatū illū p̄ quo fuerat instituta. p̄pterea dicūt doctores. q̄ si papavtēdo sua p̄tate excellētī dat alicuī canonicatū sup̄ numerū sub expectatiōe p̄bēde et postea p̄benda vacans sibi cōferēt. eō ip̄o intelligitur sibi p̄ p̄sequēs collatus canonicatus q̄ cū p̄benda vacauit. ⁊ alter canonicat⁹ p̄mo p̄ papā collatus desinit. no. **R**o. p̄clu. cccclj. idem nō. an. de p̄sti. cū in vlti. carta. v. ij. que est differētia. ⁊ vi. f. sub v̄bo collatiōe p̄bende

Canonicus p̄t de iure recipi in ecclā vltra numerū p̄bendarū q̄ in eadem certe ⁊ distictē sūt no. **R**o. p̄clu. cccxij.

Canonicus regularis hodie p̄t sine dispensatione ⁊ p̄sensu sui p̄lati p̄fici p̄ ep̄m ecclē parochiali etiā seculari. no. **R**o. cōclu. cclij.

Canonicatu vacante p̄nt plures eligi ad illū canonicatū. fm̄ inno. ⁊ no. **R**o. p̄clu. ccccxvj. in p̄in.

Canonicus ratōe solius canonicē p̄cipit q̄tidianas distributōes ⁊ p̄cipiat de cōmunit⁹ redditibus ⁊ superexcrecentibus fructib⁹. h̄z etiā mensam grossam. imo etiam oēs fructus vbi nō est distinctio p̄bendarū. qd̄ est verū in canonicō intra numerū. secus si sit extra nūerū. no. **R**o. p̄clu. ccccxvj. vide. f. s. canonic⁹ supernumerarius.

Canoniam p̄t dici beneficiū ecclēsticū. ⁊ appellatiōe canonicē continēt omne b̄ficiū ecclēsticum canonicē obtentū. no. **R**o. p̄clu. ccccxvj. ⁊ io. an. in. c. f. de elec. lib. vj. sup̄. v̄bo canonicas. in nonella.

Canoniam censet̄ mater. ⁊ p̄benda filia. qz ex canoniam p̄cedit ⁊ p̄ ea instituta est. no. **R**o. con. clu. ccccxvj.

Canonicus cui⁹ etatis esse debeat vide sub verbo minor. s. minor. xiiij. annis.

Canonicū appellatiōe an cōp̄bendat̄ cleric⁹ vel ecclā. dic q̄ sic in materia larga ⁊ fauorabili secus in stricta ⁊ odiosa in qua appellatiōe canonicorū nō veniūt clerici. nō. lap. de elec. c. f. li. vj.

Canonicū an ⁊ quādo ⁊ de quibus rebus p̄nt

facere statuta. vi. glo. clarā in. c. ij. de v. sig. et ⁊ qd̄ no. io. an. de p̄sti. cū omēs. in p̄n. ⁊ an. e. ti. cū in. viij. colū. v. nota q̄ canonicū.

Canonicū duo si recipiant simpliciter vacante dū taxat vna p̄benda valet receptio ⁊ p̄benda debetur p̄mo recepto. ⁊ si nō cōstet quis p̄mo receptus sit. est locus gratificatiōi. p̄ cap̄m tam de superexcrecentibus fructibus alteri p̄uidebitur. **U**bi aut̄ duo in canonicos recipiūt nō simpliciter sed formaliter exp̄mit q̄ eos recipiunt ad p̄bendā vacantē. ⁊ hoc fit sub diuersis ratōibus. vt qz dicunt recipim⁹ vos in canonicos. ⁊ vob assignam⁹ talem p̄bendā. tūc valet receptio ⁊ nō assignatio. vbi v̄o sub eadez oratiōe ⁊ vnico verborū cōglutino plures recipiunt. puta recipimus vos ad talē p̄bendam ⁊ si cōstat q̄ recipiunt̄ aimo scindēdi eā. non valet receptio. secus si recipiūt aimo p̄stitue di duas p̄bendas. ⁊ hoc cōstat ⁊ redditus sufficiūt p̄ duabus. tūc valet receptio ⁊ assignatio.

Idem si redditus nō sufficiūt. sed tūc age ad integritatem vel de vacantibus v̄l de nō vacantibus si sup̄sunt excrecentes in dubio. si nō cōstat quo aimo recipiūt nō valet receptio de p̄sti. cū. m. v. venio ad scdm. ix. colū. p̄ an.

Canonicus si recipit simpliciter in canonicū nec aliqd̄ dicit̄ de p̄benda vacatura. valet receptio ⁊ debent ei superexcrecentes. q̄bus nō extantibus. debet ei p̄uideri cū se facultas obtulerit. vbi aut̄ recipit in canonicū ⁊ ex interuallo ei p̄mittit̄ vacatura tūc valet receptio. sed nō vacature p̄missio. **I**dem quādo eodez instanti sed sub diuersa verborū p̄ceptōe ⁊ oratiōe quis recipit in canonicū ⁊ p̄mittit̄ sibi vacatura eo animo vt sit statim canonicus ⁊ postea tpe vacature habeat p̄bendā. **U**bi autē eodem instanti sub diuersa oratiōe verborum fit receptio ⁊ p̄missio vacature. effectus tamē vtriusq̄ cōferit in temp⁹ vacature quia intendunt receptū nō esse canonicū statim sed h̄re solam p̄bendam ⁊ canonicatū ⁊ p̄bendam tēpore vacature. tunc nō valet receptio nec vacature p̄missio attenda vnitate effectus in tpe simultaneo. **I**dem ⁊ fortius vbi fit receptio ⁊ vacature sponso sub eadem oratiōe s̄ effect⁹ conferit in diuersum tpus. quia recipit vt statim sit canonicus ⁊ habeat p̄bendam solū p̄ximo vacaturam. tunc inno. variat. p̄mo dicit̄ nō valere receptiōnem nec vacature p̄missionem attenda potius sepatōe effectus q̄ cōiunctiōe verborū. vt no. an. de cōsti. cū. in. v. venio ad tertū. xvj. colū.

Canonicorū ⁊ p̄bendarū numerus si est in ecclesia certus ⁊ determinatus. tunc licet fruct⁹ superexcrecant. sola superexcrecentia nō rumpit̄ numerus p̄bendarū nec etiā canonicorū

est tñ in potentia recipiendi et ex debito rumpi deberet. tamen si canonici non rumpant nec eis mandaf qd aliquē vltra numerū in canonici cum recipiāt nō est ruptus numerus. et superexcrecentes redditus debēt assignari in vtilitatem ecclē. licet inno. compof. et hosti. dicant qd sola superexcrecentia rumpat numerū p̄bendarum. vbi autē aliqui canonici sunt vltra numerum recepti et sup̄sunt redditus excrecentes. nō tamen est deuentum ad creatōez nouarum p̄bendarum. tunc licet sit ruptus numerus canonicorū nō tamen numerus p̄bendarum. sed est in potentia rumpendi anteq̄ assignent et compelli possint ad assignanduz superexcrecentes p̄bendas. Creatis autē et assignatis istis p̄bendis. rumpit numerus canonicorum nō tamen p̄bendarum sed augmentatur. Sed nō rumpit determinatio antiquarum p̄bendarum. hoc est dicere qd non remanet ruptus numerus sed bene augmentatus. et cōsequēter ecclesia remāet numerata quo ad p̄bendas. pluribus autē canonicis vltra numerum receptis si sup̄fluunt fructus excrecentes sufficientes p̄ vna p̄benda dūtaxat. ruptus est numerus canonicorū sed nō p̄bendarum. est tamen in potestate et debito rumpendi p̄ vno tantū. et fructus excrecentes debēt assignari p̄mo recepto. si nō apparet quis p̄mo receptus sit debēt cōmuniter diuidi inter omēs. vbi nō plures vltra numerū sint recepti et voluntate ip̄orum creati sint de nouo q̄ tuor p̄bende. tunc licet cōmunis opinio videatur velle qd sit ruptus numerus p̄bendarum. verius est qd nō sit ruptus sed augmentatus. Ex his apparet qd facilius rumpit numerus canonicorū q̄ p̄bendarū. qz receptio vnius canonici vltra numerū canonicorū rumpit nūmerum canonicorū. sed nō creatio p̄bende vltra numeruz. vt nō. an. de p̄sti. cū. m. v. venio ad quartū. xvij. colū. An autē in casibus predictis valeat impetratio in ecclā nō facta mētionē de numero. ibi vide. et sub vbo gratia. §. ḡtia impetrata in ecclesia numerata. secus autē quādo ecclesia nō est numerata ex cōsuetudie secus ex statuto. sic no. io. an. de p̄ces. p̄bē. ex parte sup̄ vbo p̄suetudinem.

Canonicus sup̄numerarius si est in canonicuz receptus et ibi nō est p̄suetudo de installando canonicos. habet vocem in capitulo et omnia iura canonie nisi aliud haberet p̄suetudo que in hoc serutāda est. licet hosti. dicat qd tal̄ cōsuetudo nō valet. vbi nō est p̄suetudo i ecclā de installando. tūc ante installatōnem nō habet vocem. post installatōez nō habet vocez fm naturā loci in quo installaf. nam si assignatur ei locus in capitulo intererit electōibus et

alijs que ad capitulū spectant. si assignat⁹ est ei locus in choro. habebit locū in choro legendo et cantādo fm ordinez suū et omia alia que ad chorū ptinent et cōsuetudo in p̄trarium nō valeret fm hosti. vt no. an. de p̄sti. c. cum m. vltima carta. v. quero an hi.

Canonicus sup̄numerarius debet habere q̄tidianas distributōes si receptus est p̄p̄ria auctoritate et volūtate capituli. sec⁹ si ex necessitate de mandato superioris receptus sit in p̄ma p̄benda vacante. secus si nō sit receptus in p̄ma qz nedum aliqua vacauit fm inno. quod non placet io. cal. q̄ vult qd eo ip̄o qd quis esset creatus canonicus qd ei debent distributōnes et alia iura canonicalia. dic cōsiderandū esse q̄ liter papa mādat recipi. si mandaf vt simpliciter recipiā in canonicū. verum est dictuz inno. sed si mandaf qd recipiā in canonicū cum plenitudine iuris canonicalis. est vera opinio io. cal. vt nō. an. de p̄sti. cum. m. vltima colū. Sed Rota dicit qd ex p̄suetudine approbata curie talis canonicus nō debet habere distributōnes p̄dictas. vt ibi no. et vide s. s. canonicus ratōe.

Canonicus cui est collata p̄benda nōdū tamē habuit possessionem. an habeat vocem in capitulo. et si nō vocez an valeat electio. cōpos. dicit qd est vocādus als poterit electio cassari p̄pter cōtemptū. archi. tenet talē non installatum nō debere vocari cū nō habeat possessionem iuris sibi collati. et eligere est fructus possessionis nō p̄p̄ietatis. an. dicit qd opinio cōpos. est vera. qz id quod dicit verū dñm non habere vocem. est verū quādo alius est i possessione et bōa fide. sed vbi possessio est vacans eius est vox qui habet ius p̄p̄ietatis. fm inno. vel dic fm an. qd opinio archi. est vera. qz ex quo morit canonicus. possessio iuri eligēdi extinguit et ius eligendi. et quasi possessio restringitur ad alios canonicos. et sic episcopi soli de sunt in possessiōe cōtra p̄p̄etarium. vt nō. an. in. c. cū. m. de p̄sti. penul. colū. v. tertius cas⁹.

Q̄pellanus. vide diligenter in vbo ḡtia. §. gratia p̄ quem fit q̄s rē.

Capitulū sunt partes et mēbra corporis ep̄i. et ideo vacāte sede vere vel fecte spectat ad capitulū iure cōmuni admissio temp̄alium et sp̄ualiu. no. Ro. p̄clu. ccc. et vide sub vbo. p̄latus. et in vbo. vniūsitat. §. vniūsitat vel collegiū.

Capituli appellatōne nō venit p̄latus. no. lap. de p̄ben. c. fi. li. vj. vide glo. in de. vt hi qui d̄ eta. et quali. sup̄ vbo in eisdem.

Capitulum nō succedit sede vacāte in his que sunt voluntarie iurisdicōis. no. Ro. conclu. cccxxx. et cccxix. Ideo nō potest b̄nficia con-

ferre. potest tamē p̄sentatos instituē. no. glo. de p̄ben. cum nullis. §. cū autē. li. vj. Itē p̄t beneficia deuoluta cōferre. no. io. an. de elec. q̄q̄. li. vj. In quibus autē alijs succedat ⁊ in quibus non. vide plene p̄ petrū mo. in. c. j. de maio. ⁊ obe. li. vj.

Capitulum vacante sede potest electos confirmare. p̄sentatos instituere. ⁊ quem ex causa beneficio puare. ⁊ alia que sunt iurisdicōis necessarie exercere. ⁊ idō potest admittere resignatōem beneficij nō solum spectantis ad collationē sed etiam institutōnem episcopi defuncti. quia resignatio necessario debet fieri i manibus eius ad quem p̄tinet institutio ⁊ destitutio. no. Ro. p̄clu. c. c. lxxij.

Capitulum sede vacante potest resignationem beneficiorū admittere ⁊ ea conferre. ⁊ p̄sequēter potest p̄ mutantibus beneficia auctoritatē p̄stare nisi quādo collatio ad solum episcopū p̄tinet sine capitulo. q̄ tunc capitulū non succedit in potestatem cōferendi. no. fre. in trac. p̄muta. q. xxvj. succedit tamē in potestātē autorizandi p̄mutationes quādo collatio p̄tinet ad alium q̄ ad episcopū. quia talis auctoritas est de iuri sditōne episcopali. vt no. glo. in cle. j. de reruz p̄muta. in qua iurisdicōe capitulū succedit. ⁊ ita vult quedam additio posita in d. q. xxvj. Sed aduerte q̄ glo. in. d. cle. j. tenet q̄ capitulum vacante sede nō potest auctoritatem p̄stare p̄mutationi quādo collatio p̄tinet ad solū episcopū cum capitulū conferre nō potest. sed cōtrariū dicit domi. de sanc. gemy. in additōe p̄dicta. ea ratōne. quia collatō que fit p̄mutantibus fit de necessitate. vt dicitur. in. d. cle. j. ⁊ sic cum sit necessarie iurisdicōis capitulū potest cōferre. vt no. §. p̄rio

Potest tamen huic ratōni responderi q̄ licet post factam ⁊ admissam resignatōem collatio sit necessaria. tamē admittere resignatōem ex causa p̄mutatōnis est volūtarie iurisdicōnis cum p̄mutatio sit p̄hibita nisi ex causa illā superior admittat. vt no. in. c. quesitū. de reruz p̄mutatōe.

Capitulum licet succedat episcopo in potestatem cōferendi beneficia ad collatōnem episcopi iure p̄prio spectantia que episcopus cōferre neglexit. tamē nunq̄ succedit in potestates cōferendi beneficia ad collatōnez episcopi iure deuoluto spectantia. no. Ro. p̄clu. c. c. c. j.

Capitulum licet p̄lato defuncto excommunicato vel suspensio possit beneficia cōferre fm distinctōnem. c. j. ne. se. va. li. vj. ⁊ etiaz iurisdicōnalia exercere. vt in. c. j. de maio. ⁊ obed. e. li. Tamen p̄lato absente licet in remotis nō poterit capitulū p̄dicta ministrare nisi p̄latul esset captus. vt in. c. si episcopus de sup. neg.

p̄la. e. li. ⁊ nisi in casu vbi solum consiliū p̄lati requirendū esset. vt in. d. c. j. in fi. ne. se. va. ⁊ ibi vide la. q̄ tenet cōtrarium.

Capitulum vel collegiū quis debeat cōuocare vide sub v̄bo vniuersitas vel collegiū. §. vniuersitas.

Carcerari nemo potest p̄ debito ciuili. nisi p̄us facta executōne reperiat non soluendo. vt no. bar. §. qui bo. ce. pos. l. j. ⁊ ff. de suspe. tuto. l. tutor. §. tutor. ⁊ nisi d̄bitor sit p̄ illo debito cōdemnatus. vel nisi d̄bitum sit fiscale ⁊ d̄bitor in cōtumacia p̄sistat. vt no. bar. in. l. sacrilegi. §. ff. ad. l. iuli. pecu. vbi plene videas. sed glo. hosti. io. an. ⁊ an. in. c. ij. de pigno. dicunt p̄ debito ciuili p̄ quo cōstat quem posse carcerari nisi bonis cedat. vide sub v̄bo d̄bitor. §. d̄bitor non iuuat. ⁊ vide sub v̄bo fuga.

Carcerari nō potest p̄ debito ciuili aduocatus siue doctor siue licenciatus in legib⁹ aut i p̄b̄lica aut eorū filij. sed nepotes illo p̄uilegio nō gaudent. p̄dicta limita nisi d̄bitum ciuile descendat ex crimine. vel dolus d̄bitoris arguitur. vel nisi cōsuetudo sit in cōtrarium que de cennio p̄scribitur. no. mathe. in. c. odard⁹ de solu. ⁊ de aduocato no. bal. in. l. miles. in p̄i. ff. de re iudicata.

Carcerari nō potest femina p̄ debito ciuili. sicut nec clericus nisi d̄bitum descendat ex crimine vel dolus d̄bitoris arguat. vel nisi in contrariū sit cōsuetudo que decennio p̄scribitur. vt no. mathe. de solut. c. odardus. ⁊ de clerico no. bar. in. l. miles. in p̄n. ff. de re iudi. vide sub v̄bo d̄bitor. §. d̄bitor non iuuat. ⁊ vide quo ad clericum sub v̄bo clericus. §. clericus si p̄ debito. ⁊ quod no. io. an. de sen. excō. si clericus. li. vj. sup. v̄bo excessus i nouel. ⁊ e. ti. c. vt fame. sup. v̄bo ⁊ quorū.

Carcerari an potest d̄bitor postq̄ bonis cessit vide sub verbo d̄bitor. §. d̄bitor non iuuat. **C**arcerari potest scriptor ⁊ p̄cise compelli vt quod p̄misit scribere scribat. quādo p̄sone industria est electa. quod in dubio p̄sumitur. no. an. in. c. ij. de pigno.

Carcerari potest quis vigore statuti etiā in causa quo de iure cōmuni non posset. licet dy. dicat q̄ tale statutū non valet. no. bar. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. ticio centū. §. ticio centū relicta. **C**arcerare an possit iudex ecclesiasticus ⁊ p̄latus clericū sibi subiectuz. vide de offi. ordina. cum episcopus. li. vj. ⁊ de sen. excō. si clericus e. li. ⁊ e. ti. vt fame. ⁊ quod ibi no. io. an. in. d. c. si clericos. in nouel. ⁊ vide lap. alle. xxij.

Cardinali ⁊ legato creditur de his que coram eo agunt. no. inno. de accu. c. u. j.

dilectus. et vide per eundem de offi. dele. cum iure in glo. j. **A**rchi. idem dicit. viij. q. iij. c. talia. et lxxvij. di. nobilissimus in addi. potest dici. de gestis autem coram alio non creditur ei si tangunt preiudicium tertij. secus si nulli sit preiudicium ut notat archidiaconus in di. capi. nobilissimus in additi. dicas q. ut no. gl. d. senten. exco. c. sicut. **F**o. an. dicit q. solo verbo cardinalis legati creditur de legato in his que non requirunt speciale commissionem. in alijs secus. ut ipse no. fm hosti. in. c. j. de offi. dele. li. vj. in nouel. super glo. tria genera. et ibi ponit rationem differentie. sed contrarium no. io. an. fm eundem hosti. in. c. ad eminentiam. de sen. excom. vbi dicit credendum cardinali etiam in requiruntibus specialem commissionem. **A**libi dicit io. an. fm eundem hosti q. creditur cardinali fm consuetudine curie. secus de rigore ut ipse no. de ap. constitutis. ij. sup. verbo cardinalis. spe. dicit q. indistincte cardinali creditur etiam in requiruntibus specialem commissionem. confulit tamen q. in acto per eum gesto is cuius geritur inferi faciat tenorem sue potestatis in ti. delegato. s. supest. v. quid si delegati iuris dictione. sed in ti. de testi. s. j. v. quid si aduocatus. dicit q. de rigore non creditur ei. **A**n. d. butrio dicit q. legatus de latere potest officium legationis sine litteris exercere. et super hoc q. sit legatus potest litteras testimoniales dare ut ipse no. de testi. in inte. cum ex litteris. v. q. ro factum. **A**libi dicit idem an. q. cardinali non creditur de gestis a papa in quantum tangunt preiudicium tertij. **S**i autem asserit aliquid sibi commissum a papa viue vocis oraculo. et hoc littera attestatur non simplici verbo. tunc creditur ei ut alteri scribenti. **E**t concludit q. cardinali creditur in his que attestatur scripto et que sunt leuis preiudicij licet eius sigillum sit ignotum. dum tamen cesset surreptio et quod attestatur sit verisimile. si vero sigillum sit cognitum et attestatur verbo de potestate sua creditur ei quo ad omnia que transfunduntur in potestate de iure communi dummodo sit notus. sed non creditur quo ad illa que non transfunduntur sine speciali commissione. si autem attestat de gestis coram se non creditur ei de rigore iuris. sed de consuetudine curie secus. et quod dicitur de rigore non creditur. intellige indistincte quando attestatur verbo. sed si scripto. creditur ei put creditur litteris simplici platea et non aliter nisi q. pigui est eius testimonium vel propter eius dignitatem ita no. an. in. c. quod sup. his. de fide instru.

Cardinales an vacante sede succedant in iurisdictione pape. vide glo. de scisma. c. j. li. vj.

Cardinales an habeant ius episcopale in suis ecclesijs. vid. pe. mo. f. c. j. de maio. et obe. li. vj

super glo. f. et per alios in clem. ne romani. de electi.

Cardinales non includuntur sup. generali excommunicatione quorumcumque. nisi de eis fiat mentio specialis licet episcopi includantur fm **A**n. no. licet pe. more contra in. c. j. de scisma. li. vj. p. io. mo. facit quod no. io. an. de sen. excom. quia piculosum. li. vj. in glo. ij. in nouel.

Cardinalis dignitas hodie maior est qualibet alia dignitate. quia ipsi simul omnes cum papa iudicant et non possunt ab alio quam a papa et suis collegis iudicari. ut no. io. an. de pben. c. dilectus. j. in pnci. imo nec potest papa aliquid arduum facere sine eis. fm io mo. in. c. sup. eo de here. li. vj. licet io. an. ibi in nouel. de h. dubitet. **H**osti. dicit q. parum aut nichil potest papa sine consilio cardinalium facere. ut recitat io. an. in. c. antiqua de p. uile. **E**x hoc sequitur quia vbi fit mentio de dignitate non continetur dignitas cardinalatus. quia nec dignitas episcopalis continetur nisi de ea expressa mentio fiat. ut no. io. an. de concess. pben. c. dilectus. ratio est quia dignitas episcopalis non est dignitas sed culmen dignitatis. ut no. glo. in. c. j. d. p. uile. li. vj. ergo multo fortius in dignitate cardinalatus. quia maior est episcopali et qualibet alia. **E**t est aduertendum q. cum sit necesse de tali dignitate expressam et specialem facere mentionem. verba generalia vel etiam specialia puta quecumque sit dignitas non sufficerent. p. ea que no. io. an. in. c. quia piculosus. de senten. exco. li. vj. in nouel. et etiam videtur q. non sufficerent verba generalia licet adderet clausula etiam si de dignitate esset fienda mentio specialis. p. ea que no. cy. in. l. j. **E**t quando imper. inter pu. et vi. vide sub verbo dignitas. s. dignitas appellatio.

Cardinales an faciant collegium. dic. q. sic. ut no. ioh. an. de iudi. c. ad liberandum. in glo. non contra.

Cardinales presbyteri et diaconi non tenentur iurare obedientiam pape. sed cardinales episcopi sic. et rationem differentie ponit io. an. in. c. antiqua. de p. uilegijs.

Cassatur quod nullum est. sed intellige q. cassatur de facto quatenus de facto processit. et proprie dicitur cassari quod de iure non valet. ut lite non contest. c. accedens. et ibi no. glo. sup. verbo cassamus. et in. c. per venerabile. sup. verbo. non seruat. qui filij sunt legitimi.

Cuillatio quid sit. vide in. l. ea est natura. ff. de re. iuris.

Cusa cessante cessare debet et effectus. p. an. in. c. post translationem. de renun. viij. colum. v. oppono. et de ap. c. cum cessante. et vi.

de sub verbo ciuili. per totuz. spūalis. p totū vide etiā plene p bar. in l. ij. §. ticio. ff. d. dōa. **C**ausa que dicat finalis vel impulsua. et an in dubio psumat finalis vel impulsua. vide an. de renū. c. post translationez. ix. colum. v. sed quero.

Causa quādo dicat pendēs vel cepta. vide s̄b verbo. lis. in p̄nci.

Causa limitata limitatum pducit effectū. ff. de itin. actuz. p̄ua. l. j. §. si quis hoc. vide sub v̄bo. limita.

Causa que dicat magna siue grauis. et que parua siue leuis. vide bar. in l. admonendi. de iur. iur. colū. antep̄nt. in fine.

Quesimus. quid operet hoc verbum in l. positum. an inducat nouam dispositionem vel declarat antiquā. vide glo. in clemen. j. de cōces. p̄ben.

Quesus prestatio quādoq; arguit subiectionez quādoq; exemptionem quando q̄ ē signū prestatōis. no. an. de cau. possessionis. c. si. ij. colū. v. venio ad quedam p̄x. colū. v. nunc autē restat.

Quesio actōis an requirat q̄ actōi denunciet vt impediatur soluere cedenti et qualiter singulariter limitetur. dicit l. ij. c. de noua. vide bal. c. quādo puo. non est nece. l. j. vlti. colū. et bartho. in l. facta. §. si heres. ff. ad trebel.

Cessionario nocet sententia lata contra cedentem et transactio facta cum eodem quādo an cessionem erat lis contestata contra debitorē. no. bar. ff. ad trebel. l. facta. §. si heres. sec. si ante cessionem nō erat lis contest. no. bal. c. q̄ puo. non est ne. l. j. vlti. colū.

Cessione facta vtrum pactum vel transactio p debitorē cum cedente noceat cessionario. dic q̄ si cessio ad cōmodum cessionarij facta fuit et debitor sciuit cessionem. qualitercunq; sciuerit non p̄iudicat. secus si ignorauit. vbi autē cessio fit ad cōmodū cedētis. tunc p̄iudicat. nisi interueniat alterum de tribus positū. in l. ij. c. de noua. vt no. bar. in l. si cum emptore ff. de pac. et ff. ad trebel. l. facta. §. si heres. et cy. in l. ij. in fi. denouatio.

Cedi potest actio iudicati et officium iudicis p executione sententie. ff. famili. hircul. l. si heres. §. vel inductio vel iudicio.

Cedi potest actio iniuriarū no. bar. ff. de iniur. l. iniuriarū. in fi.

Cedi pōt ius vsufructus. no. bar. ff. ad trebel. l. qui ita. in p̄nci.

Cedi non potest ius petendi restitutōez ex fidei cōmisso. no. bar. ff. de v̄bo. ob. l. si stipulatus fuerim. in p̄nci. et ad trebel. l. qui ita. in p̄nci. et l. restituta. in p̄nci. et est tex. in l. si mulier. §. ex af

el. ff. de iure dō. vide p bal. in l. ij. c. de pacti. et p̄missa videtur q̄ ne heres potest cedere ius adeundi hereditatem.

Cedi an possit quod nō est transmissibile ad heredes. vide bar. de iniur. l. iniuriarū. ij. et de verbo. obli. l. si stipulatus fuerim. in p̄nci. et ff. de adminif. tu. l. ex pluribus. et d. lega. j. l. si sit. §. si. als est lex. si quis ita et c.

Cedi potest realis actio id ē rei vindicatio etiā p non possidentem. et dubitat an p talem possessionem transferat dominium. an aut cessionarius potest agere rei vindicatione ex iure sibi cesso. dic s̄m io. an. q̄ sic contra possidentem sed contra non possidentem distinguit. aut ceditur actio competens. et nihil agitur. aut cōpetitura. et tunc valet. et intentabit quādo ille alius ceperit possidere. no. Ro. cōclu. clxxiij. et vide omnino tex. et glo. in l. si. c. de here. vt actio. vendi. et glo. ij. in l. plane. ff. fami. hirc. et quod no. cy. in l. j. c. de alie. mut. iu. causa fac. et vide sub v̄bo libellus. §. libellus in rei vindicatione.

Cessionario non obstat exceptio banni vel ex cōmunicatōis que obstat cedenti. vide s̄b v̄bo. exceptio. §. exceptio banni.

Cedens bonis an libere et an carcerari possit. et an alimēta deducere possit. vide sub verbo debitor. in p̄nci. §. j. et ij.

Cessio actōis p̄sumitur simulata quādo fit p quantitate pecunie vel re alia quā cedens p̄tetur se recepisse. et non apparet de reali traditione. quo casu licet confessio noceat confitenti tamen non nocet tertio cōtra quem agitur ex cessione. no. bar. qui dicit se pluries consuluit se in l. p̄ diuersas. c. mandati. quod est verū s̄m p̄nico. de mataf. et bal. quādo p̄cium fuit minus iustum. als secus. vt no. per eos. in d. l. p̄ diuersas. fatetur tamen q̄ si p̄cium fuit p parte donatū. tunc in p̄iudiciū tertij nō valet nec p parte donata nec p parte confessata. si non apparet de solutione aliter q̄ p cōfessioz vt ip̄e no. in l. ij. c. nelite pen.

Cessio p̄sumitur simulata si est facta p miori p̄cio q̄ res valeat. vnde non valet nisi p p̄cio quod est datum. et idem quādo p parte donatur et p parte venditur. quia nec tunc valet p parte donata sed duntaxat p parte vendita quia p̄cium datum est. sed si in totū fiat cessio ex causa donatōis valet nisi fiat potentiori. vt no. inno. et io. an. et an. in c. ex parte. d. alie. mu. iudi. cau. fac. et idē tenet bar. et bal. in d. l. p̄ diuersas.

Querum. hec dictio est cōiunctio copulatiua orationū nō dictionū. quāq; tamē ponit aduersatiue. no. an. de cōha. de. vestra. ij. colū. in p̄nci.

Citatio p̄ma debz fieri de p̄sona p̄ncipali. nō de eius p̄curatore. iō si p̄curator licet citatus nō cōpareat. nō pōt cōtra dñm p̄cedi in vim citatōis ad ea que sunt magni & pleni p̄iudiciū. sed ad ea que sunt leuis p̄iudiciū. nec ad p̄muz decretū p̄cedi potest. no. bar. in. l. q̄uis. de dam. infect. & idem no. an. de do. & p̄tu. causam. & vide. f. citari non oportet p̄ncipalem.

Citatio p̄ma p̄sonaliter debet fieri nō ad domū si citatus potest repiri. quādo autē dicatur nō posse repiri. vide an. in. d. c. causam. & bar. in. l. iij. §. p̄tor. de dam. infec. Hosti. dicit q̄ non dicit repiri q̄n est extra p̄uinciam. inno. dicit q̄n est extra ciuitatē. & hoc tenet nisi causa celeritatem desideret. qz tunc sufficit q̄ sit absēs a iudicio vt possit citari ad domū. & p̄dicta refert. an. in. d. c. causam.

Citatio ad domū ad sententiā audiendā valet si citatus semel in causa fuit p̄sonaliter apprehensus. vel si semel comparuit & in iudicio sistere p̄misit. no. Ro. p̄clu. xlvi.

Citatio ad domū non valet q̄tuz ad testes recipiendos. vide Ro. p̄clu. xlvi. & in cle. j. super v̄bo p̄sonalif. d. iudi. & plene disputat io. an. in regula p̄sumif. de mercuri. & q̄n valet citatio ad domū & q̄n non. vide an. in. c. causaz. de do. & p̄tu. & in. c. fi. de eo qui mit. in possess. & bar. in. l. iij. §. p̄tor. de dam. infect. & quando citatio fit ad domū. d3 intelligi de domo i qua habitat ip̄e tpe citatōnis licet alibi maiori tpe anni habitauit. no. an. in. d. c. causam.

Citare sufficit clericū in loco b̄nificij in quo residere tenet & in ecclā cathedrali licet p̄sonalif non comprehendat. qz ecclā cathedralis succedit loco domicilij. no. Ro. p̄clu. lxxix. **A**libi dicit q̄ quādo cōmittitur citatio in partib⁹ nisi fiat diligentia p̄ inquirendo p̄sonam citandam in loco domicilij. licet fiat citatio in loco beneficij de quo agit & etiā in ecclā cathedrali non sufficit. etiam si aliquis asserens se p̄curatorem citandi dicat citandū fore absentē & petat vt recipiat copiam citatōis. nisi de suo mandato legitime constet. no. Ro. conclu. ccxxiiij.

Citatio p̄dictum est exorbitans a iure cōi. iō stricte d3 intelligi in suis terminis & formis a iure p̄missis. no. Ro. cōclu. ccclij.

Citatus p̄ edictū habet perinde ac si citatus esset p̄sonaliter. si tñ non cōparet nō dicit verus contumax sed fict⁹. no. Ro. p̄clu. ccclix. **P**redicta tñ intellige quo ad p̄cessum cause. sed q̄ ad excōmunicatōz nō sufficit citatio p̄ edictū nisi fiat p̄ audientia cōtradictarū. no. Ro. cōclu. ccclij.

Citatio q̄n cōmittit fieri p̄ edictū in romana cu

ria & extra. q̄q̄ ip̄a citatio legalē in audientia cōtradictarū & affigat in valuis palatij et ecclesie maioris vbi est curia. nō sufficit s3 oportet q̄ etiā legalē & publice in locis circūvicis in p̄ribus in q̄bus mandat citari & affigat valuis illozū locozū. nec sufficit in vno tñ ip̄ozū locozū fieri. nec etiā sufficit affixio copie. sed oportet q̄ affigat ip̄a l̄ra original citatōis que debet stare affixa p̄ aliquas horas. no. **R**otā conclu. ccxix.

Citatio p̄ edictū in curia d3 fieri in valuis ecclesie maioris die feriata cū tñ nō teneat audientia contradictarū que dieb⁹ feriatas nō tenetur. & tunc succedat ecclā loco audientie predictę. no. Ro. conclu. ccclij.

Citatus ad videndū admitti articulos probandos in curia & extra. d3 etiā citari in partib⁹ vbi fit remissio quādo testes ibi p̄ducūt & iurant. & si pars citāda ibi n̄ est nec habeat domiciliū citabilē p̄ edictum & req̄renē p̄curatores & aic. no. Ro. conclu. x.

Citatus ad videndū decerni remissionē ad partes p̄ iuribus extrahēdis & in publicā formā dandis. d3 nihilomin⁹ citari in partib⁹ q̄n iura extrahēt & publicabūt. no. Ro. p̄clu. x.

Citatio p̄ audientia contradictarū fit p̄tra absentem. facta p̄s fide de absentia. no. Ro. cōclu. cxxv.

Citat⁹ specialif ad vnū actū & generalif ad reliquos act⁹ vsq̄ ad sniam inclusiue. pōt contra eum sine alia citatōe p̄cedi vsq̄ ad sententiā. qd est verum q̄n iudiciuz est in loco remoto a dyocesi citati. secus si iudiciuz ageret in citati domicilio. **I**tem sec⁹ q̄n agit in loco remoto. & citatus cōparuit se p̄ se vel p̄ p̄curatorem. qz tunc ad reliq̄s actus citari d3 ex quo p̄sens est ip̄e vel p̄curator. vt no. io. an. in addi. spe. in ti. de cita. §. viso. & itē licet. & addit an. fm fre. de sentis q̄ etiā si nō cōparuit ip̄m non ardat dicta citatio general. nisi ad p̄mū actū qui imminet post litis p̄testationē. vt no. an. d. of fi. dele. cōsulu. in fi. vide. f. §. primo.

Citatus ad certū terminum vel certum actū et generalif ad p̄cedendum in causa vsq̄ ad sententiā inclusiue. si non comparet potest cōtra eū vt cōtumacem p̄cedi p̄ audientiam p̄tradictarū. no. Ro. cōclu. ccxxxviiij.

Citatio tamē que tunc fit p̄ audientia contradictarum est magis ex vrb̄anitate q̄ ex necessitate quādo ex speciali cōmissione citat⁹ q̄s ad totam causam. no. Ro. conclu. xc. **E**t dicta citatio p̄ audientia cōtradictarū habet locū etiā si actor in termino p̄me citatōnis nō comparuit. licet etiā neutro comparēte fuit circūductum edictū quo ad actum in illo p̄mo termino fiendum. tamen postea potest de nouo

ad illum actū et ad alios pcedi p audientiam actore postea cōparente. no. Ro. conclu. ccc. xxxviiij. quod pcedit tam in citatōne iuris q̄ hoīs. vt no. Ro. ꝑclu. cxxviiij. vide. s. s. p̄.

Citatus in causa beneficiāli si non cōparet potest contra ip̄m absentem pcedi p audientiam contradictariū vsq; ad sententiā inclusiue. qđ intellige ex iure competenti actori temp̄e ob/ tente cōmissionis. sed si vellet vti nouo iure q̄ sito post litem motam vt quia lite pendēte impetrauit gratiaz in forma si neutri. tūc oportet q; aduersario dicta gratia intimetur. secus si pcuratorem misit. tamen ille habebit inducias ad dñm cōsulendū siue de nouo citef p audientia. no. Ro. conclu. cccviiij.

Citatus ad curiam legitime si nō comparet potest contra eum absentem impetrari cōmissio q; contra ip̄m pcedatur p audientia sola facti veritate inspecta et terminis non seruatis. nec est necesse q; sibi dicta cōmissio intimetur. no. Ro. conclu. iij.

Citatio noua an requiraf aliter q̄ p audientiaz quando appellans vel appellatus vult procedere in negotio pncipali post desertionem appellatōis a grauamine. vide sub verbo appellatio. s. appellatio extrajudicialis a gūamie.

Citari non potest p audientiam ad causaz desertionis pncipaliter commissam ille q; ad sedem apostolicam appellauit. et causam appellatōis committi non fecit. no. Ro. conclu. cccv. Et si contra eum absentem p audientia pcedatur. processus non valet. no. Ro. ꝑclu. cccvj.

Citatio p audientiam potest fieri ad instantia actoris contra omnes quorū interest mortuo reo et possessore. no. Ro. conclu. cxi. Et ad instantiam rei vt absoluatur ab obseruatione iudicij actore contumace ad litem contestatam. no. Ro. cōclu. lxxvj.

Citari potest actor p audientiam vsq; ad diffinitiuam inclusiue quādo post decretam citatōem in partibus cōtra reum recessit de curia nullo dimisso pcuratore. licet nō constet citationem decretam fuisse executam. sufficit em̄ q; ex parte rei pducatur post decretam citationem sufficiens pcuratorū ad causam. q̄a ex hoc psumitur citatio executā. nisi procuratorum statim post decretam citatōnez et recessum actoris fuisset pductum. quo casu debet iudex aliquatū supsedere et aduentū actoris expectare. no. Ro. cōclu. cclxxxij.

Citari non potest p audientiam ille quez executor citatōis specialit̄ citauit. et psonaliter apprehendit vigore general̄ clausule in decreto citatōis apposite de citādo omēs interesse putantes. no. Ro. conclu. cccvj.

Citatio si est decreta cōtra aliquos legitie licet non sit executā in omnibus locis in quib; mā datur sed in quibusdam tantū. si tamen illi omnes contra quos citatio fuit decreta constituerunt pcuratores ad causam illam psequēdā psumūt habuisse certā noticiā citatōis it̄m q; contra omnes legitime et psonaliter citatos pcedi potest. no. Ro. conclu. cclxj. et cclxij.

Citatus legitime in partibus si non compareat licet habeat procuratorem in curia cum mandato qui mandatum non producit potest contra ip̄m pncipalem pcedi p audientia contradictarum. vt no. Ro. conclu. cclxij.

Citari potest per audientiam appellans cuius appellatio reperitur auditori commissā etiam ad instantiam non habentis mādatum. quia auditor etiam sine commissione habebat iurisdictionem habitu. no. Ro. conclu. ccccxi. Secus ergo si fuisset commissā alteri non habenti als iurisdictionē ad instantia falli pcuratoris. Citari potest p audientiam ad videndū se reintrudi in excommunicatōnem ille qui ab excommunicatōne licet male fuerit absolutus. no. ro. conclu. cclxxxij.

Citatio non potest fieri a iudice absq; parti petitione. ideo in citationibus dicif ad petitionem talis. in dubio tamen si apparet citatōis cōmissionem et relatōnem scriptam psumitur requisitōem pcessisse quia psumūtur omnia solenniter acta. no. an. de iudi. c. j. s. nota tertio practica.

Citatio si apparet facta p nuncium licet nō appareat de commissione. psumitur commissio pcessisse. s̄m Gui. sed bar. dicit contrariuz qz hec est solennitas que preuenit actum. no. an. de iudi. c. j. s. examinemus. vide omnino s̄ verbo nuncius. s. p̄mo nūcio referenti.

Citatio facta p publicum nunciū iuratū valet licet non sit p̄prius nuncius iudicis. no. Ro. conclu. ccc.

Citatio potest cōmitti notario. ip̄e tamen non potest scribere relatōnem p̄p̄iam sue citatōis licet spe. dixit q; eius scripture credatur. no. an. de iudi. c. j. s. examinemus.

Citatōis actus et executōis officij an pōt cōmitti pti p iudicē. vide an. de iudi. c. j. s. nō l̄t̄o practica. dic q; pōt cōmitti s; adūlari? non artat̄ credē citanti nisi habeat l̄ras publicas iudicis. adūte tñ q; pti asserēti se citasse nō creditur adūsa pte negāte nisi alif p̄bet. qz non d; eē testi in cā p̄pa. vt no. an. de iudi. c. j. s. examinemus. bar. etiā dic q; quilibz pōt p̄stirui nuncius in cā p̄pa. vt ip̄e no. in l. j. ff. de fūi. fu. et in l. eū q; s. si epla. ff. de fur. l. iuste possidet. ff. de acqui. posses.

Citatio licet regularit̄ fieri non potest p partes

absq; speciali licentia iudicis. hoc tamē fallit in debitore fugiente quem potest creditor auctoritate propria realit̄ citare p̄ capturā nō verbaliter ad p̄ueniendum iurisdictionem. qz citatio in p̄ueniendo exigit̄ legitima. Itē fallit in reperto capto in flagranti crimine. imo et in q̄libet delinquente qui potest capi a quolibz vt ducatur ad iudicem. fallit etiam in citatōe appellatōnis extraiudicialis quam potest quis propria auctoritate facere cum causa. no. an. de iudi. c. j. v. examinemus.

Citatus p̄sumitur omis ille qui in iudicio se p̄sentat. quod est verū in habitante extra locū iudicij. secus in eo qui est in ciuitate in qua iudicium agitur. p̄dicta v̄a in eo qui p̄sonaliter compareret. sed si nunciū mittit indistincte p̄sumitur citatus. no. Ro. conclu. ccclvj. et idem tenet archi. lxxxij. di. c. p̄posuisti.

Citati p̄sumunt̄ testes coip̄o q̄ comparent et se p̄sentant ad testificandū. fm̄ do. de Rota. vt no. an. de iudi. c. j. v. oppono secundo. quod dicit Ro. esse verum p̄sertim quādo testis iurauit in p̄sentia aduersarij nihil opponentis. vt no. Ro. cōclu. ccclvj.

Citatio adeo est necessaria vt si casualiter quis in iudicio sit inuentus nō compellitur respondere ad id p̄ quo nō fuit citatus. no. an. de iudi. c. j. v. nota q̄rto. que distingue tamē vt no. j. s. citari non debet.

Citari non oportet illum q̄ p̄sens est. no. bar. in l. j. ff. de in ius voca. ideo valet electio processus et sententia et omnis actus factus p̄sente illo q̄ citandus erat licet non citatus fuerit. no. io. an. c. fi. li. vj. de elec. sup̄ v̄bo. als̄ i nouel. sed quo ad sententiā intellige de p̄sente q̄ non contradicit. licet ad omne dubiū tollēdū cautius esset citare partes (licet p̄sentes) peremptorie ad sententiā audiendā. vt no. io. an. in addi. spe. in ti. de pla. sen. s. vt autem. v. et nō in fine. sed an. dicit q̄ tunc valet demum p̄cessus factus contra p̄sentem et tacentem quādo fuit a iudice certioratus. als̄ non dicit̄ processus factus. et in dubio fm̄ bar. nō p̄sumit̄ certioratus nisi p̄ eo esset lata sententia. si autem p̄sens nō tacet sed contradicit. tunc dic vt i. s. qui p̄ime sequitur. no. an. de iudi. c. j. v. oppono secūdo.

Citari non debet p̄sens in iudicio q̄ non contradicit. sed si contradicat aduerte. aut interrogatus dixit se velle respondere. aut nō fuit de h̄ interrogatus. vel si fuit respōdit se nolle respondere. et tunc si als̄ fuit in iudicio p̄ illa causa et potuit esse de liberatus cogit̄ respondere vel recedere iudice eum monēte. sed tamē nō monito si p̄sens staret et non responderet valeret quod agitur. si autem nūq̄ plus fuit i iudicio

et non apparet citatus nō compellitur respondere. sit tamen cautus in allegando. si pretendit defectum citationis non excusat̄. qz sufficit q̄ sit p̄sens. sed si p̄tendit defectum citationis vi deliberatōnis. auditur et non compellitur respondere. compellit̄ tamen libelluz accipere. quia nō est de actis cum et ante citatōem porrigat̄. et p̄dicta p̄cedunt vbi nō est verisimiliter deliberatum. als̄ compellit̄ respōdetam in criminali q̄ in ciuili. no. an. de iudi. c. j. v. oppono secūdo.

Citatio incerta et vaga ac minus generalis nō valet. puta si quis citat̄ ad audiendum voluntatem iudicis sup̄ tota causa. no. Ro. conclu. cccxxv.

Citatio valet sine die. quia dies intelligitur q̄ citius poteris. de app. c. cum parati. et ibi no. an. in q̄rto notabili.

Citatus ad audiendum ferr̄ sententiā tali die vel postea quādocūq; placuerit. non debet illicentiatus recedere finita die licet pars citas nō comparuit. alioq̄n vt contumax puniri poterit. debet ergo etiā die sequenti comparē vt sententiā petere fm̄ Guif. de 303. no. an. d. iudi. c. j. v. oppono tertio.

Citatus ad diē certā si nō cōpareat et iudex p̄pter absentiam citantis ex benignitate prorogz terminū in diem sequentē. tenet̄ ille die sequenti cōparere sine alia citatōe. alioq̄n vt contumax puni. no. an. de iudi. c. j. v. oppono tertio.

Citatus ad certū terminū comparēs nō debz̄ illicentiatus recedē a terminū cōpletū nec etiā p̄. licz̄ citas nō comparuit. nec sufficit accusare contumaciam citantis s̄z̄ dz̄ etiā in die sequenti cōparere nisi in p̄mo termino fuit licentiatus a iudice. alioquin cōdemnabit̄ in exp̄sis. adūsario postea comparēte. qz duo sunt p̄cepta. scz̄ vt cōpareat et ad diē cōpareat. licz̄ bar. huic dicto tradicat̄ q̄n citas in p̄mo termino nō comparuit. no. an. in. d. c. j. de iudi. v. oppono. iij.

Citatus cōparēs pōt̄ ex impedimēto morbi ei cōtingēt̄ illicentiatus recedē. q̄n est tal̄ morbus q̄ excusaret eū a cōparēdo ip̄o iure vt morbus sōticus. dz̄ t̄n̄ dimittē p̄curatorē q̄ excusatorz̄ suas alleget. et cessante impedimento redire cōpellitur. no. an. de iudi. c. ij. v. oppono tertio.

Citar̄ cōparēs si repiat iudicē ab eē a loco iudicij. pōt̄ finita hora citatōis p̄pa auctoritate recedē cū nō sit ibi licentiatus. iō licentiatus a iure. si at̄ iudex p̄ns est sed infirmus talit̄ q̄ ad actum pro quo quis citatus est non valet intendere. tūc debet petere q̄ eum licentiet vel diem proget et si tanta sit infirmitas q̄ iudex his non valet intendere vel esse in termino. tunc elapso termino intelligitur licentiatus a iure. no. an. in d. c. j. v. oppono tertio.

Citatio adeo est necessaria q̄ licet quis sit contumax tamen actus gestus contra contumacē alia die vel hora ad quam specialit̄ citat̄ non sit. non valet. no. an. in. d. c. j. §. oppono ftio. in fi. hoc verum intellige nisi iudex progauerit terminū in diem immediate sequentē vel ad ulteriozem progari consuetum. vel nisi p̄ ma citatio fuerit etiam generalis ad totaz causam. vt no. an. de dolo. 7 contu. c. cuz dilecti. §. oppono q̄ citatus. **P**redicta intellige vbi reus est contumax. vbi autē actor non compareret. citatio circūducitur. vnde nec in diem sequentem nec in aliā potest actus fieri sine noua partis vocatōne. vt no. io. an. 7 an. in. c. cōsuluit super. ij. glo. de offi. dele. 7 p̄sumitur iudicem terminū prorogasse eo ip̄o q̄ in diez sequentem distulit actuz facere. vt no. bal. in. l. 7 post edictum. in p̄nci. ff. de iudi. sed p̄trariū sentit an. in. d. c. cū dilecti.

Citatus ad videndum iurare testes ad diē certam non iuridicā. si testes iurauerint de die sequenti sine noua partis citatōne seu vocatōne. non valz. no. **R**o. conclu. xvj. vide supra primo. §.

Citatus ad terminū certum. qua die 7 hora debet comparē. vide sub v̄bo terminū. §. j. et. §. terminus si est datus 7 terminū si est assignatus.

Citatus p̄sonaliter ex quacūqz causa. debz p̄sonaliter comparere. nec sufficit p̄curatorem mittere. no. **R**o. conclu. cclxij. vide §. §. duos prime sequentes.

Citatio p̄sonalis hoc est q̄ citatus p̄sens debeat p̄sonaliter comparere. non artat senes q̄ sunt valitudinarij 7 adeo debiles q̄ nō valēt equitare. 7 tales excusant̄ etiā a veniēdo ad iudicium causa testimoniū p̄hibendi sed debz ad eos mitti. no. **R**ota conclu. cclxvij. vide §. §. primo. §. §. primo.

Citatus vt p̄sonaliter compareat excusatur p̄pter guerras 7 inimiciās generales capitales 7 p̄sonales. non p̄pter guerras 7 inimiciās generales. p̄sertim si detur 7 p̄betur q̄ talis citatus cum litteris saluiconductus p̄cipis illius patrie potest venire 7 illas obtinere sicut alij fecerunt. vt no. **R**o. conclu. cccij. vide §. §. primo. 7 §. §. citatus vt p̄sonaliter.

Citatio quando fit p̄ iudicem delegatum. debz habere insertum tenorem delegatōnis si fit p̄ litteras. secus si p̄ nuncium. no. **R**o. conclu. cccx. sed an. in. c. p̄terea de dila. in prima op̄positōne tenet q̄ etiam quādo citatio fit p̄ litteras non requirit̄ q̄ tenor delegatōnis inseratur. sed sufficit q̄ iudex narret se delegatum vt citatus teneat comparere allegaturus p̄uilegium suum.

Citatus per vnum ex pluribus iudicibus dele-

gatis datis in solidum vt compareat corā eo. vel collega suo. nō tenetur comparere coram collega qui non citauit. 7 si p̄ illum collegam fiat processus contra eum. non valet. no. **R**o. conclu. cvij.

Citatio non requirit̄ ad dicendum p̄tra rescriptum delegatōnis. sed sufficit q̄ inserto tenore rescripti citetur pars vt veniat responsura de iure alteri parti. vt videtur dicere spe. in titu. de cita. §. iam de citatōne. §. sed pone. 7 de cilio **R**ote. in conclu. cccxx. 7 an. in. c. p̄terea. de dila. **E**t ratio est in promptu. quia iudex licet in veritate sit iudex. si non est de sua iurisdictione certus vel de ea dubitet. nō potest p̄tez citare nec in causa p̄cedere. de offi. dele. c. quoniam abbas.

Citare autē ad dicendum contra rescriptū. est in dubium reuocare suam iurisdictionem. 7 sic citando implicat contradictionem. quia citando vt iudex affirmat se iudicem 7 citādo vt dicat contra rescriptum in dubium reuocat iurisdictionem. stilus autē curie qui habet q̄ in curia citatur pars ad dicendum cōtra cōmissionem. non est ad finem vt illa ommissa iudiciū non teneat. sed ad finem q̄ res de qua agitur fiat litigiosa licet in citatōne non exprimat̄ illa. de quibus in cle. ij. vt li. penden. 7 ita no. **R**o. conclu. cclxvij. **C**ōclude q̄ tenor delegationis insertus in citatione facit fidem 7 ei credendum est ad finem q̄ citatus teneatur comparere nisi iudex citatōnis sit vilis p̄sona vel in partibus valde remotis. vt no. **A**n. de offi. delega. c. cum in iure.

Citatio vltra duas dietas valet si sit ad curiā. licet in rescripto siue cōmissione cuius vigore fit citatio nō dicatur non obstatē constitutiōe concilij de duabus dietis 7c. nisi citatus haberet ex speciali p̄uilegio q̄ vltra duas dietas citari non posset. quo casu non valet citatio si in rescripto non sit mentio de p̄uilegio. ergo i alijs citationibus videtur exp̄mendum illud si non obstan. 7c. no. io. an. de rescrip. nōnulli sup v̄bo ad iudiciū.

Citatio licet p̄mittatur ex rescripto vltra duas dietas non obstante constitutiōne concilij. intelligitur taliter p̄missa q̄ non excedat quatuor dietas. aliter posset quis in infinitum trahi quod esset absurdum. no. io. an. de rescrip. c. nōnulli sup v̄bo mentionē.

Citatio si est facta de illo q̄ de necessitate citare non debuit. non tenet illum citans expectare. no. frā. post alios. de elec. quia p̄pter §. il lud. q. x.

Citatus ad aliquid coraz iudice competēte ad qd̄ de iure citari non debuit. tenetur comparere allegaturus defensionē suam als potest

excommunicari tanq̄ contumax. melius tñ faci-
et iudex si se absteineat. no. Ro. 2clu. xxxij.
Citatus an teneat comparere allegaturus pri-
uilegium ⁊ defensionem cōtra iurisdictionez
iudicis. vide glo. notabilem de accusa. veniēs
in glo. si. vide omnino archi. xv. q. iij. c. ij. in
fi. ⁊ io. an. in regula scienti in solutōe questio-
nis mercurialis. ⁊ an. qui plenissime loquitur
in. c. p̄terea. de dila. ⁊ per bar. ⁊ bal. in. l. ij. ff.
si quis in ius voca. nō ierit. vide sub x̄bo ex-
emptio. §. exemptus ab ordinario.
Citatio potest committi ⁊ decerni in die feria/
ta. dum fiat ad diem nō feriatam. Ratio est.
quia tale decretum nō est actus iudicialis. s̄
pōt fieri in domo ⁊ partenō vocata nisi quā-
do decretum de citando fit cum cause cogni-
tione. Executio aut̄ ipsius citatōnis nō est du-
bium q̄n potest fieri die feriata. quia fit p̄ nun-
cium nō p̄ iudicem. no. Ro. 2. cclij.
Citatio ad sententiam audiendā non valet. ni-
si sit pemptoria ⁊ expresse dicat̄ q̄ pemptorie
citatur. no. Ro. cōclu. cccxxxv. quod est vez
in prophanis. secus in beneficialibus in q̄bus
pceditur sine figura iudicij. vt no. Ro. con.
cccxxvij. sed in prophanis in quibus proce-
ditur vt in notorio vel saltem summarie. non
requirit̄ solennitas pemptorij. no. An. de co-
hb. cle. v̄ra. xj. colū. in p̄n.
Citatio ad sententiā audiendam censet̄ habere
pemptorium expressum quādo in ea ponitur
comminatio q̄ si citatus nō comparuerit iu-
dex ad sententiā procedet. secus si cōminef̄
q̄ pcedet put̄ iustū fuerit vel put̄ de iure po-
terit. fm bar. no. Ro. 2clu. cccxxvij
Citatio siue monitio quam facit episcopus i sy-
nodo habet vim pemptorij ⁊ monitōis. ita q̄
sine alia monitōne contrafaciens penam etiā
excommunicatōis incurrit. no. Rota. conclu.
ccccxxv.
Citatio omissa in sententiā ferenda licet regu-
lariter reddet eā nullam. tamē hoc fallit in sē-
tentiā excommunicatōis ⁊ censure. no. an. de co-
habi. cle. ⁊ mu. vestra. xj. colum. ⁊. nunq̄d au-
tem omissa.
Citatio quādo fit in genere de omnibus quoz
interest. nō est artatoria. sed monitoria. et q̄d
operet̄ vide Ro. 2clu. xlj. ⁊ vide. §. primo
Citare nō potest executor citatōnis aliquoz in
specie qui nō sit in commissione sibi facta spe-
cialiter nominatus. licet in ea sit clausula ge-
neralis citandi possessores vel omnes quoz
interest. no. Ro. cōclu. ccccj.
Citandi sunt absentes quādo aliquis eligitur
vel recipit̄ in canonicum. alioq̄n eis instanti-
bus nō valeret receptio. no. Ro. conclu. cccc
xxvj.

Citare debet quis ad pductionem instrumenti
sicut ad pductionē testium. tex. est. C. de fide
instru. l. iudices. als instrumentū nō pbat ni-
si saltem pars citata fuerit ad dicendū contra
instrumentū pductum. no. Ro. 2clu. x.
Citari debet quis ad taxationem fructuum in
quibus extitit condemnatus. no. Ro. cōclu.
cclxxxvj. Contrariū no. Ro. conclu. cccxx. vi
de sub x̄bo iudex.
Citatio nō requirit̄ ad condemnatoz expensa-
rum fm cy. quia de eius constat presumpti de
exactis in iudicio. no. anth. in. c. vestra. de co-
habi. cle. ⁊ mu. xxxvij. colum. ⁊. secundū est
p̄ncipium.
Citari an debet pars quādo iuramentuz alteri
parti relaxat̄ vel ab alio absoluit̄. vide plene
p an. in. c. debitoroz de iur̄tur. in. ij. carta.
Citatio facta in curia p cursorē ad dicenduz
cōtra cōmissionem. inducit litis pendentiam
quo ad postea attemptata reuocanda. licz nō
exp̄mantur in citatōne ea. de quibus in cle. ij.
vt lite penden. no. Ro. cōclu. cclxv.
Citari an debeant partes quādo arbiter v̄l ar-
bitrator pcedit. vide supra x̄bo arbitrator. §.
arbitrator nō tenet̄.
Citari an debeat p̄or quādo p abbatem a quo
p̄oratus dependet onus imponit̄ p̄oratu. vi-
de supra x̄bo abbas. in p̄n.
Citari an sufficiat pcuratozem si dñs est p̄sens
vide an. de do. ⁊ cōtu. c. causam.
Citari nō oportet p̄ncipalem qui dimisit procu-
ratozem licet in loco aduersarij defuncti alter
tertius surrogetur. sufficit em̄ citare dictum p
curatozem ad dicendū cōtra cōmissionem p̄/
dictam. no. Ro. 2clu. ccccxxj.
Citatio ad locū notorie non tutū non valet. an
autem talis notozietas sufficiat absq̄ eo q̄ ex-
cipiat̄ de loco nō tuto. vide an. de coha. cleri.
vestra. xxxvij. colū. ⁊. scdm ē p̄ncipiuz. ⁊ v̄l
de glo. pe. in cle. appellati. de app. ⁊ plenius
p an. in. c. ex parte. j. de app. Adde q̄ si locus
non est tutus ratōne delicti ipsius citati. tenet̄
citatus comparere als delictū remaneret im-
punitum. vt no. bal. C. de epis. ⁊ cle. l. omnis
vlti. colū. ⁊ ita debent limitari inra dicētia q̄
citatus ad locum non tutum nō tenet̄ compa-
rere.
Citatus ad locū non sibi tutum si tamen est tu-
tus suo pcuratozi. sufficit quādo quis artat̄ ⁊
artari potest ad comparendū p pcuratozem.
no. an. de testi. cum olim. in. ij. notabili. s̄z ple-
nius p eundem in. c. ex pte. j. de app.
Citatio facit desinere rem esse integram quātū
ad iurisdicōis exerciciū. no. an. de iudi. quia
§. venio ad q̄ntum.
Citari an debeat ille qui est contumax. vide. §.

ab excommunicatiōe qz pari passu ambulāt. no. Ro. ꝑclu. cccxxxij. An autē sit necessaria monitio vt excommunicatio valeat ⁊ iusta sit. dic qd excommunicatio nō potest iuste fieri nisi pcedat monitio. quod est verū quādo pferatur a iudice secus si a parte. vt no. an. de cens. venerabilis. ⁊ an. de sen. excō. c. sacro. ⁊ debz eē trina monitio p tex. de ap. cum spēali in pncipio. ⁊ de sen. excom. cōtingit. ⁊ c. sacro. fallit quādo epūs monet in synodo. quo casu vnica monitio habet vim trine monitiōis q̄ ad penam iustam etiā excommunicatiōis. no. Ro. cōclu. cccxxxv. Item fallit quādo excommunicatio imponit nō p cōtumacia sed p delicto. q̄ casu nulla requirit monitio. vt no. an. in. c. j. de excē. pla. quod dicit io. an. verum quādo excommunicatio fit p crimine notorio. ita dicit ipse in. c. j. de offi. dele. li. vj. in nouel. sup vbo violentijs. licet sentiat p trarium in. d. c. sacro. Item fallit quādo excommunicatio imponit a canone ipso iure tex. est de ap. reprehēibilis. Item quādo fit ad defensionē excommunicantis ppter bona ei p vim ablata. vt no. io. an. de sen. excō. dilecto. li. vj. sup vbo defendere in nouel. Item quādo p futuris delictis. no. io. an. de sen. excō. sacro. in pn. sed Ro. dicit qd nō debeat aliquis excommunicari nisi sit personalit̄ monitus ⁊ apprehēsus. vel nisi impediat qd nō potest ad eū citatio puenire. vel noticia citatiōis que ad eū puenit cōstituatur eum verū p tumacem. no. Ro. ꝑclu. cclxij. ⁊ cclxj. Alibi dicit rota qd licet nullus psonalit̄ monit⁹ ⁊ citatus excommunicari debeat. si tñ p edictū fuit citatus in audientia p tradictarū sufficit. secus si in alio loco p edictum citef. no. Ro. ꝑclu. cclxij. Alibi dicit qd debeat pcedere legitima citatio vt in eius contumaciā possit pcedi p audientia p tradictarū ad excommunicatiōnem. no. Ro. ꝑclu. cccxxxij. Tu autē concludit qd licet requiratur monitio ⁊ citatio vt excommunicatio sit iusta. nō tamē vt sit valida. imo absqz monitiōe ⁊ citatiōe valet sententiā excōmunicatiōis licet iniusta sit. vt no. glo. de ap. reprehēibilis. ⁊ de sen. excō. romana. s. sed nec in speciali. vj. ⁊ in. c. j. vt lite nō contes. in glo. fi. in fine. ⁊ inno. de de. excō. minif. illud. Etiam fre. de se. cōsilio. xj. ⁊ an. in. c. fi. de preben. ⁊ in. d. c. vestra de cōba. cle. ⁊ idēz sentit decisio Rote cōclu. cccxxxij. quod limita in sententiā que ferret ab ordinario. sed si a delegato tunc si est iniusta est nulla. no. Ro. cōclu. xxxvj. Idem si ferret ab ordinario ptra pūilegium pape. vt no. inno. de excē. pla. c. ad quozūdā Idem si ferret ex eo qd quis excommunicato participat. vt in. c. statuimus. de sen. excō. li. vj. cōstitutōnem. e. ti. ⁊ li. Adde quo ad instātiā

q̄ sententiā excommunicatiōis nō requirit citatiōnem quādo ferret cōtra cōtumacē sicut nec requirit in sententiā p demnatiōis expensarū. vt no. an. de iudi. c. j. v. opponō q̄rto. Item vbi apparet de cōtumacia nulla monitio est necessaria. no. hosti. ⁊ io. an. de cens. venerabil. ⁊ d. c. j. de offi. dele. sed sententiā suspēsiōis ⁊ interditi si fertur sine cōtumacia nō valet nisi monitio pcedat. secus si ferat p delicto etiam notorio. no. inno. ⁊ io. an. de excē. pla. c. j. vel p defensione rerū suarū. d. c. dilecto quod loq̄t etiā de sententiā interditi. ⁊ in casu illius. c. nō requirit monitio vt ibi no. io. an. in nouel. Citari debet q̄s quādo petit declarari eum incidisse in canone late sententiē. iudex tamen debet hoc summarie cognoscere. no. Ro. ꝑclu. xij. vide omnino. s. s. citatio sicut nō requiritur in sententiā.

Citatio requirit ad absolutoriā ab obfuatione iudicij que ferret cōtra cōtumacē. s. ad circūductionē edicti nō ē citatio necessaria qz est leuis vel nullius p iudicij. vt no. an. de iudi. c. j. v. opponō quarto.

Citatio an sit necessaria ad missionē in possessionem ex pmo decreto q̄ fit cōtra cōtumacem vide sub vbo contumax. s. cōtumax non pōt mulctari.

Citatio an sit necessaria quādo fit aliqua declaratio. vide sub vbo declaratio. in pn. ⁊. s. s. citari debz quis quādo. s. citatio sicut nec requiritur in sententiā.

Citatio nō valet quādo fit simul cū monitiōe p illum cui mādatur vt ticiū moneat qd infra decē dies beneficium dimittat als citat eum ad curiam. no. spe. ti. de cita. s. j. v. sed potest papa ⁊ pe. more de offi. dele. cū ples. li. vj. ad finez.

Citatio licet sit executā si tñ de executiōe nō est iudici p nunciū facta relatio. nō potest iudex ptra sic citatū pcedere ad aliquem actū tāqz cōtra contumacē. ⁊ licet post actū fiat relatio actus nō pualescit. no. bartho. ff. qui ex cau. i. pos. ea. l. hec autē. s. j. ⁊ de cōdi. ⁊ demō. l. mltum. ⁊ no. inno. de offi. dele. cum contingat. ⁊ bal. l. quomō ⁊ quādo iudex. l. p sentaneum penul. colū. in fine. hec vera nisi piculum esset in mora expectando relatiōnem vel nisi iudex ex aliqua psumptione credidisset partez citatam nisi nuncius nundū retulisset. vt no. bal. in. l. falsus. ff. de furtis.

Citatio general' ad totam causam opat qd reo nō comparēte pcedi potest vsqz ad sententiā inclusiue sine alia citatiōe. sed si semel comparat oportet eū postea citari ad reliquos act⁹ ⁊ p dicta vera quādo lis agit in loco longinq̄ a domicilio vbi difficile est eum ad quemlibet actū citare. vbi autē lis agit i domicilio rei

nunc general' citatio non sufficit ad pcedēdū
cōtra reū absentem vltra p̄mū actum. vt no.
io. an. in addi. spe. ff. de cita. §. viso. & itē licet
in die. & an. in. c. cōsuluit. de offi. dele.

Citatus vt psonalr compareat nō tenet psona
liter cōparere nisi in certis casibus expressis i
iure. de q̄bus h̄ in. l. fi. c. de pcura. & in. c. f.
de iudi. li. vj. vel nisi tal' citatio fiat de speciali
mādato pape. vt in. c. fi. de ma. & obe. & in ill'
casibus in q̄bus tenet psonaliter cōparere ex
cusatur mittere pcuratorem. si habet iustū im
pedimentū qz psonaliter venire nō p̄t puta i
infirmirate dum tamē nō sit quartana. vt no.
glo. de pcura. querelam. vel metus inimico
rum. vt no. glo. xvij. di. puenit. vide autem &
alia plura impedimēta iusta p eandem glosā.
& arch. sup ea specificata q̄ ibi vide. & vide. §.
§. citatus vt psonaliter.

Citari an debeat iudex q̄ in causa pcessit vt ve
niat ad defendendū eius pcessum a quo ē ap
pellatum. vide sub v̄bo iudex nō est citāndus.

Citatio facta p lras nō artat nisi citato def
copia litterarū si illā petat. vt no. spe. in ti. de ci
ta. §. iam de citatōne. & hoc aut factō. qui ad
hoc allegat de pba. c. qm̄ contra. & c. fi. s; me
lius facit tex. quem ipse nō vidit in cle. causam
in fi. de elec.

Ciuilis causa est cuius finis est comodū
partis & interesse p̄uatum. Criminalis
est cuius finis est interesse publicum et
vindicta publica. Dixta est q̄ participat de
vtrōqz. & ideo causa fiscalis ex qua non agit
ad vindictā sed ad interesse fisci dicit' ciuil'. no
ta. an. de iudi. sup rubrica.

Ciuilis causa & nō criminalis dicit' quādo agi
tur de p̄uatōne beneficij ppter crimen. qz tal'
p̄uatio nō est directa pena criminis. qd̄ patz qz
etiam nō habenti bñficiū p̄t pena criminis
imponi. als sequeret' qz carentes bñficijs pos
sent impune delinquere. vt no. Ro. conclu. cc
ccij. Ex his infertur qz agens ad p̄uatōz bene
ficij ppter crimen nō tenet se inscribere. quia
inscriptio non habet locum quādo agitur ci
uilit' vt in. c. tue. de pcura. sed hoc casu qm̄
agitur ad p̄uatōnem beneficij. videtur inscri
ptio necessaria. vt no. an. in. c. sup his. de ac
cu. j. colū. in fi. & ibi textus dicit qz nō tenet in
scribere ad penam talionis sed ad altā penam
extraordinariam arbitrio iudicis. siue crimen
deducat excipiendo. vt. d. c. sup his. siue agē
do. vt. d. c. tue. in glo. penul. & qz hec causa sit
ciuilis. no. glo. de testi. ex parte ade. & est tex.
in. c. tuas. de symo.

Ciuilis causa grauis equiparat' criminali sm
bu. & bar. vt no. an. in. c. fi. de iuriur. que autē
dicatur grauis. no. p glo. & doc. in. c. querelā

de pcura.

Ciuilis causa differt a spūali. & sunt species se/
parate. vt no. glo. xj. q. j. in summa. licet glosā
in cle. j. de offi. dele. in v̄bo ciuili dicere videat
tur qz sub ciuili cōphenditur spūalis. possit
tamē illa glo. allegari ad contrariū qz nō com
phenditur ex vi vocabuli sed p extensionem
& idempnitatem ratōnis. vt dispositū in ciuili
habeat locum in spūali quādo est eadē ratio.
de sen. excō. c. si ciuitas. li. vj.

Ciuilitas appellatōne & similiter appel
latōne castri vel ville nō continētur sb
urbia nec contingētia edificia. fallit qm̄
alia loca subijciunt' ecclāstico iterdicto. tex. ē
de sen. excō. c. si ciuitas. li. vj.

Ciuitas si p̄uetur episcopatu. an dyocesis intel
ligatur etiam p̄uata. io. an. post archi. in. c. se
licis. de pben. li. vj. §. ciuitas hoc tractat.

Ciuitas in tribus casibus in iure expressis p̄i
uatur episcopatu. vnus est. xxv. q. ij. c. fi. secū
dus est in. c. vbi piculum. de elec. li. vj. tert'
in. d. c. felcicis.

Clausula generalis non obstantib' iu
ribus & statutis in contrariū tē. q̄ ponit
p̄suevit in gr̄is apostolicis & cecis. nō
operat' qz papa videatur in dubio dispensare
contra ius cōmune. quid autē operetur dicta
clausula quo ad statuta. vide Ro. conclu. iij.
Item dicta clausula non tollit statuta iurata
vel p̄ sedem apostolicā confirmata nisi hoc ex
p̄matur. vt no. io. an. de filijs pres. c. j. i nouel.
sup glo. quia non. & vide sub v̄bo. lex statutū
§. iudex. §. rescriptū.

Clausula p̄uata ratōne pcedat. non facit condi
tionem. no. io. an. in. c. ex insinuatōe. de rescri
ptis. in nouel. sup v̄bo. in fine.

Clausula derogatoria specialis an intelligatur
inclusa in qualibet dispositōne iurata ita qz iu
ramentum habet vim specialis clausule. vide
sub v̄bo. iuramentū. §. iuramentū non habet
Et an idem sit in dispositōne pp̄rio motu fa
cta ita qz pp̄rius motus habeat vim specialis
clausule. vide sub v̄bo. motus.

Clausula specialis vel generalis an requiratur
derogatoria p̄cedentis dispositōnis quando
agitur de tollendo rescripto vel p̄uilegio pre
sbyteri. & an motus pp̄rius siue certa scientia
habeat vim specialis clausule derogatorie. vt
de archi. xxv. q. ij. vltima volūtas. & gaspar.
de rescriptis. nōnulli. & io. an. & an. de offi. or.
c. ex parte. h. & bal. in p̄hemio vsus feudozū.
& quomō in corporalibus. p Bar. & bal. in. l.
pacta nouissima. C. de pac. & p bal. in auten.
hoc inter liberos. C. de testa. & quid ergo. et
& quero quid si omnino. vide & in. l. hūanum
C. de legibus. vlti. colum. & p fre. de senis cō
silio. xlvij. & plentius consilio. cccxxiij. & per

io. an. in. c. j. de excels. pla. li. vj. in nouel. 7 per fran. de za. in de. j. de sepul. 7 per cy. in. l. j. **C.** quando imper. inter pu. 7 vidu. **Bar.** in. l. si qd in pn. de le. iij. 7 in extrauagan. ad repmenda sup xbo. non obstan. 7 vide p an. in. d. c. non nulli. 7 de consti. que in ecclesiariu. 7 de rescriptis. c. j. 7 de consti. c. j. li. vj. 7 vide sub verbo scientia. 7 vide omnino lap. in. c. quis. 7. c. si ppter. 7. c. si eo tempore. de rescriptis. 7 de pben. ei cui. li. vj. 7 de elec. cum ex eo. e. li. 7 i. c. iacobus de symo. q. vlti. 7 vide omnino. j. s. primo. 7. s. s. primo. 7. j. sub verbo. motus. 7 vide io. an. post archi. de preben. cum in ill. in pn. super verbo. prouideri. li. vj. i nouel.

Clausula derogatoria posita in lege vel in alia dispositione hoc modo si contra fiat non valet. tollit p sequentem dispositionem contrariam si in ea dicat generaliter non obstante aliqua lege vel dispositione in contrarium. no. an. in. c. q in ecclesiarum. de consti. sed si clausula dicat q non valet nisi de illa lege vel dispositione fiat mentio specialis. tunc oportet si illi derogare debeat q de ipsa fiat mentio specialis. vt no. an. in. c. nonnulli. de rescriptis. vel q dicat non obstante aliqua dispositione contraria etiam si in illa essent derogatoria verba. non tamen requiritur q illa verba specificet. vt no. **Bar.** in. l. si quis. in princi. de le. iij. vel saltem q dicat non obstante aliqua lege vel dispositioe in contrarium etiam si de ipsa deberet fieri mentio specialis. vt no. in. ca. j. de rescriptis. **Cyn.** tenet contrarium dicens q hoc vltimum non sufficit. d. l. j. **C.** vbi impera. inter pu. 7 vidu. 7 cu cy. concoz. archi. xxv. q. ij. in summa. 7. c. cum in illis. in princi. de pben. li. vj. ad finem. sed concordari possunt quia loquitur in clausula derogatoria posita in. l. **Sed** fre. de senis in consilio. xi. vj. dicit idem quod an. in clausula derogatoria posita in privilegio. sed contrarium dicit in consilio suo. c. xxxij.

Clausula posita in medio vel in fine dispositionis siue sit p modum clausule separte 7 per sestantis siue sit tm qualitas annexa plurib⁹ extraneis in eadem oratione positis. ad que referatur an ad omnia an duntaxat ad prima. vide bar. in. l. j. licet. 7. l. talis scriptura. de le. j. 7 ff. vi bo. rap. l. pretor. ij. s. critq; differentia. 7. l. si ita stipulatus. s. grifogonus. de verbo. obl. **In. l. sey o. s. gayo. de fide instru. **Et. l. repetis dis. de lega. iij. 7 de libe. 7 postu. l. iij. s. filius 7 p io. an. 7 an. in. c. inquisitioni. de ap. 7 per eundem an. in de. j. ad finem. de sup. neg. prela. x. omnino vide. 7 p eundem de rescripti causam que.****

Clausula habentes tenorem presentibus pro expresso etc. que sepe ponit in litteris. operat q

papa possit ex certa scientia facere qd in litteris continet. no. **Ro. cōclu. ccix.**

Clausula generalis non obstantibus privilegii is quibuscuq; etc. derogat duntaxat privilegii non insertis in corpore iuris. non autē derogat illis que in corpore iuris inserta sunt. vt patet ex tex. 7 glo. ff. de iudi. l. heres absens. in princi. 7. **C. vbi de cri. agi oportet. aut. qua in p uincia. 7 no bar. in extrauagā. ad repmēdā. sup xbo. non obstantibus.**

Clausula generalis non obstan. aliqua lege in contrarium. requirit in privilegii 7 in rescriptis contra ius comune concessis ad totale p iudicium iuris alterius. l. rescripta. **C. de prec. impera. offe. 7. l. si. **C.** si contra ius vlti. vt. pub. 7 ibi no. per bar. 7 bal. **Bar.** tamen dicit hoc verum in privilegio. secus in rescripto. sed bal. dicit idem etiam in rescripto. sed io. an. dicit e contra q valet privilegium sine clausula non obstanti. secus in rescripto. vt ibi ipse no. in. c. j. de excels. prela. li. vj. i nouel. 7 sine dicta clausula non valent talia privilegia vel rescripta. nisi interueniat secunda iussio. vt no. bal. in. l. nec damnosa. **C. d. prec. impe. offe.** **Predicta** vera nisi princeps concedat tale privilegium vel rescriptum in his in quibus habet liberaz adm nistratōnem vt habet papa in beneficialibus quo casu licet rescribat contra ius comune tamen valet etiam absq; tali clausula non obstante vt no. an. in. c. que in ecclesiarum. de consti. 7 in c. j. de rescriptis. 7 tunc dicit rescriptum contra ius comune quando in illo non reperit finalis nec impulsua ad concedendū. 7 in. l. statutu est contrarium. vt no. bal. in. d. l. nec damnosa. vide omnino. j. sub xbo privilegii. s. privilegii. contra ius comune.**

Clausula generalis non obstante aliqua lege in contrarium. requirit in privilegii 7 in rescripti contra fiscum 7 contra publicam vtilitatē concessis. als non valeret. l. nec damnosa. **C. de p ci. impe. offe. 7. l. si. **C.** si contra ius vlti. pu. quod intellige nisi interueniat secunda iussio. vt no. s. s. primo. quando autē dicatur rescriptum esse contra fiscum vel pub. vti. declarat bal. in. d. l. rescripta. **C.** de p ci. impera. offe.**

Clausula tollens obstacula contra impediētia effectum totalem gratie non includit obstacula inducentia dilatonem. ideo vt omnia includat sic formanda est. non obstantibus aliquibus p que posset gratia impediri vel differri. vt no. per glo. 7 doc. de rescriptis. c. si ppter. li. vj.

Clausula fm stilum curie in litteris poni sive ta licet non apponat habet p expressa. imo si est apposita in aliqua parte rescripti intelligitur vbi apponi cōsuevit. vt no. an. de p sti. cu. m. viij. colu. x. nota q clausula.

Clausula si est ita que ponit in lris ⁊ rescriptis an requirat pbatōz oim narratorū. an vō satis sit alterū de narratis pbare qđ d iure sufficeret ad intentū. vide d rescrip. oli. in fi. ⁊ c. ij

Clericus non dicitur potentior laico nisi habeat potestatem vel superioritatem iuris dictionalem sup laicū. imo laic⁹ dicitur potēti⁹ qz terribili⁹. fm hosti. no. Ro. conclu. c. xij. ⁊ vide sub vbo canonicus. monach⁹. pcurator. religiosus. pbyter. regularis.

Clericus an dicat vfructuarius vl vsuari⁹. vel simplex admistrator in bonis eccle. vidē sū vbo patus. s. p. l. licet sint.

Clericorū appellatōe comprehendunt oēs psonae ecclesiastice que gaudent pūlegio canonis si qđ suadente ⁊ qui sunt de familia clericorum ⁊ etiam clerici pme tonsure tm. qđ de cōiugatis vide an. de iudi. cū nō ab homie. ⁊. quō q. ⁊ an appellatōe clerici comprehendant pbyteri. vide an. de cōba. cle. c. vestra. ⁊. nota q materia. ⁊ clericorū pūlegio gaudent puerfi. no. glo. de sen. excō. non dubiū. An autē appellatōe clerici comprehendat canonicus ⁊ econtra vide sub vbo canonic⁹. s. canonici appellatōe. An autem comprehendat cardinal. vide archi. ⁊ alios de elec. nemo. li. vj.

Clericus in minoribus ordinibus ⁊ nō i sacris pstitutus nō pōt. de iure cōmuni eligi ad pōchiale eccclm. vt no. glo. de elec. cū ex eo. li. vj. sup vbo dyaconus.

Clericus secularis an possit aliquo casu pesse eccle regulari. dic q sic qñ esset vnica eccle seculari. no. an. de iudi. c. causam. S3 an regularis possit sine dispensatōe pesse eccle seculari. no. an. de iudi. causam. vide sub vbo canonicus. s. canonicus regularis.

Clericus si p debito civili tenet inuit⁹. detinetur excōmunicatōz incurrit etiam si clericus pmit sit obstagium. hoc ē de certo loco se nō recessurum. secus si clericus stet in certo loco voluntarie reclusus. no. io. an. ⁊ an. de iureiurā. ex rescripto. p̄dicta intellige nisi debitorz ciuile descendat ex crimine. qz tunc potest cleric⁹ impune detineri. p tex. de app. dilectus. et de penis. grauis. Item intellige nisi dolus debitoris arguat. vel nisi p̄suetudo sit in p̄trariuz que consuetudo decennio p̄scribit. no. math. de solu. odardus. vide sub vbo carcer. s. carcerari non pōt p debito civili carcerari. p̄z qz si habet bona illa debēt accipi. si non h3. nō tenet vltra q̄z facere possit deducto alimēto ne egeat qz h est pūlegiū cleric⁹. vt p glo. no. ⁊ bal. in. l. miles. in p̄n. de re. iuris.

Clericus cuiuscūqz ordinis etiaz in minoribus gaudet pūlegio clericali. ⁊ subest soli iudici

ecclesiastico. nec coram seculari pōt pueniri. no. antho. de iudi. cum nō ab homie.

Clericus non potest p aliqua causa conueniri coram iudice seculari nec vi pacti nec vi iuramenti nec vi alicuius cōsuetudinis. no. antho. de iudi. at si clerici.

Clericus etiam ratōe feudi qđ tenet a laico nō pōt conueniri a laico dño feudi. no. antho. d iudi. at si clerici. in p̄n. ⁊. oppono. cū glo. sed cōtrarium tenet glo. quam antho. p se allegat. xj. q. j. in summa.

Clericus non pōt iurisdictōz quam ep̄s in euz habet progare ad aliū. no. an. de iudi. ceterū. ⁊. quomō aut in casibus. hoc verū paciscēdo sed cōtrahendo in loco ep̄o suo non subiecto fortit forū iudicis ecclesiastici illius loci qz ista progatio iurisdictōnis fit a lege licet p̄fectum homis. vt in. c. dilecti. de fo. compe. ⁊ ibi no. p inno. ⁊ io. an. ⁊ an. p̄mittēdo aut soluere in alio loco ep̄o suo nō subiecto nō pōt clericus sine consensu ep̄i sui iurisdictōez illius progare. vt no. a nge. in. l. j. ff. de iudi. ⁊ spe. in ti. de fo. compe. iudi. addi. s. j. ⁊. in clericis autem.

Clericus nō pōt reconueniri corā iudice seculari nec in ciuili nec in criminali siue de crimine agat criminaliter siue ciuilit. licet io. an. dixit q in causa mere ciuili pōt reconueniri nisi actio sit tal nature q infamet. bar. tñ simplicitertenz q in ciuili potest reconueniri. ⁊ h dicit cōmuni vsu ⁊ p̄suetudine approbari. sed fm p̄mam opi. tal consuetudo nō pōt opari s3 eēt potius corruptela nisi daref expressus seu tacitus consensus pape vel tolerantia de certascia. no. an. de iudi. at si clerici. in p̄n. ⁊. oppo no. cum glo.

Clericus cōiugatus ppter eius crimē p iudicē secularem captus nō est remittendus ad forū ecclesiasticū nisi doceat se contraxisse cū vnica ⁊ virgine ⁊ portasse habitum ⁊ tonsuram. no. Ro. conclu. cvij.

Clericus qñ dicat suspensus a deo vel ab hoie vel a iure. ⁊ an celebrans post talē suspēsiōnē efficiat irregularis. vide plenissime p An. de cle. excōmu. minif. c. finali.

Clericus suspensus quo ad se tm. p̄uat⁹ est omni actu speciali ad eius cōmodū. no. an. d cle. excō. minif. c. fi. ⁊ an suspensus beneficijs obtentis p̄uet ⁊ reddat inabil ad obtinēda. vidē de eta. ⁊ quali. c. cum bone. ⁊ ibi p an. ⁊ vide s. s. primo.

Cleric⁹ suspensus a iure quo ad se licet nō q ad alios est inabilis quo ad bñicia obtinēda. iō non potest eligi tex. est de cle. excō. minif. si celebrat. ⁊ mlt̄o fortius magis est inabil si suspēditur ab hoie. vt p̄z in tex. et glo. de eta. ⁊ q.

e. cum bone. Ratio est qz talis dicitur suspensus etiam quo ad alios. vt no. glo. in. d. c. fi. Nam pmo casu suspensus est a iure licet habeat ordinem quo ad habitum non tñ quo ad se ordines executioz. vt no. de pben. ei. cui. li. vj. in glosa penul. in fi. ideo ad bñficia cēset inabil. vt no. in de. ij. de eta. 7 quali. in glo. ij. in fi. 7 clarius ibidem p Guido. 7 an. 7. s. s. primo.

Clericus recipiens ordines a non suo epō sine licentia suilepi. suspensus est ipō iure nō tamen tali suspensione que irregularitatem inducat si postea celebret nisi etiam ab homine suspēdat. no. glo. in. c. eos d̄ tempo. or. li. vj. 7 archi. ix. q. ij. lugdunen. Sed io. an. dicit in. c. qd̄ translationē. de temp. or. qz talis est suspensus a iure quo ad se nō quo ad alios. sed glo. in. c. si celebrat. de cle. exco. minis. dicere vidz qz sit suspensus etiam quo ad alios. etiam qñ suspētio est ex alia causa q̄ ex participatōe cū excomunicato.

Clericus ipō iure suspendit̄ eo ipō qz est notorius homicida vel notorius hereticus vel notorius peccator. qui tale peccatū cōmisit qd̄ etiā post pactam penitentiam impedit ordinis executionem. no. io. an. de symo. c. p tuas. ideoz si est notorius fornicator. vt. no. glo. in. c. cū nō liceat. de p̄scrip. 7 hosti. 7 io. an. in. c. vt clericorum. de vi. 7 ho. cleri.

Clericus suspensus ab officio. an etiā intelligatur suspensus a bñficio. vide glo. magnam. in de. cupientes. de penis. 7 qd̄ opatur suspētio vide plene p glo. de consue. cū dilectus. 7 vid̄ sub x̄bo suspensus. p totum.

Clericus pōt suspendi si est infamatus saltē de facto ex crimine. licet qdam dicāt qz sola p̄denatio sup crimie absqz infamia sufficiat ad suspensionē. quod nō placet. Sed infamat̄ de iure potest deponi. Ex quo nō omne crimē inducens infamiam iuris est depositōe dignus no. an. de iudi. at si clerici. in pn. 7. ad tertiu.

Clericus recipiens eccliam de manu laici nisi monitus renunciet suspendit̄ ab officio 7 bñficio 7 si p̄seueret deponit̄. laicus x̄o excomunicatur. de iure pa. c. p̄terea. 7. c. relatū. 7 vide. c. quisqz. de elec. 7 quod ibi no. innocē. q̄ distinguit an de manu laici quis recipiat eccliam vt bñficiū vl̄ vt p̄prietatem. 7 vide quod no. glo. de renū. c. quod in dubijs. 7. xvj. q. vi. si quis deiceps 7. c. sequē.

Clerici irregulares pnt̄ dici a iure suspensi. no. anth. de coha. de. vestra. in q̄nta oppositōne Clerici suspensio. cū ab altari p̄petuo nō remouet sed ad t̄pus suspendit̄. 7 ideo si suspensio est p̄petua h̄z remotōnis effectū. depositio at̄ nil aliud est q̄ ab altari p̄petua remotio. no. an. de iudi. at si clerici. in pn.

Clericus pōt a bñficio p̄uari. si tenet fornicariā siue concubinā publice. secus si occulte. vt p̄z de testibus. c. ex parte ade. 7 ibi. no. an. 7 vid̄ 7. s. s. primo.

Clericus potest ex crimine suspēdi deponi 7 de gradari. suspendit̄ em̄ ex omni crimie ex quo de facto est infamatus. dum tñ ex eo populus scandalizet. als̄ secus saluo casu dilapidationis 7 symonie in q̄bus statim suspendit̄. Deponit̄ autē ex omni delicto causante incorrigibilitatem. 7 etiā ex oi delicto causante irregularitatem. Item si delictū est publicū 7 scādolosum. item si delictū diu continuet̄. itez si habet in se infamiam iuris vel qualitatem enormitatis sicut est piurium adulteriū vl̄ homicidiū que inter enormia computant̄. de simplici fornicatōe dubitat̄. Sed dic̄ si fornicatio est notoria vel scandalosa vel diu cōtinuata est dign̄ depositōne cessantibus dictis qualitibus si est cū moniali. idem si est cū x̄gine vel nupta. idem si cum p̄sanguinea. idem si cū filia sp̄iali vel cum ea quam ad pniam recepit. idē si cum soluta non x̄gine. idem si eā duxit vxorē. ideoz si nō duxit vxorem sed simpliciter cognouit 7c. 7 est in sacris qz ibi est annexū adulteriuz sp̄rituale. secus si nō est i sacris. Ex his cōclude qz clericus habens p̄laturā potest ex notabili negligentia deponi qz est in eo graue delictū. Degradat̄ autē ex omni crimine cū incorrigibilitate als̄ regularit̄ non degradat̄. fallit i heresi 7 in falsario litterarū apostolicarū 7 i fortiligio. De homicidio dubitat̄. sed veritas ē qz ex illo non degradat̄. no. an. de iudi. c. at si clerici. in pn. 7. quomō ad declaratōez. qd̄ est verum nisi sit incorrigibilis. vt no. ibidez an. e. ti. c. cum nō ab hoie. 7. nō hic aptum. Item deponit̄ clericus si est vsurarius. vt no. glo. xiiij. q. iij. clerici. 7 vide. s. s. primo.

Clericus qñ suspendit̄ vel deponit̄ ex delicto si est corrigibilis nō p̄cedit̄ ulterius. sed si est incorrigibilis tunc excomunicat̄ 7 anathematizat̄. 7 si ecclia ultra nō habeat qd̄ faciat traditur curie seculari cui nullo casu tradi debet p̄pter incorrigibilitatem nisi falsari⁹ sit litterarum apostolicarū. no. an. de iudi. cuz nō ab homine. vlti. colū.

Clericus actualiter degradat⁹ statim incipit eē de foro seculari. 7 anteq̄z tradat̄ curie seculari. Sim io. an. secus in x̄botenus deposito qui non efficit̄ de seculari foro anq̄z tradat̄. Adūte tamen degradatōnis formam. nam si dicit̄ degradam⁹ te. 7 nihil aliud p̄ferit̄ absente iudice seculari tunc ex hoc nō subest iudici seculari. sed si cōp̄sente clericus degradat̄. tradit⁹ censet̄. si x̄o dicit̄ degradamus te 7 eximus te omni p̄uilegio clericali. tunc etiam tradit⁹

cenſet. no. an. de iudi. c. at ſi cleri. §. de adulte
rijs. v. venio ad tertiū p̄trariū. ſi tñ cleric⁹ de
poſitus iteret delictū ſtatim ip̄a incorrigibili
tate p̄dit bñficiū clericale ⁊ ſubest iudici ſe
culari ſine traditōne vel degradatōe. idem ſi i
corrigibilitas ſurgit ex trina monitōe licet ex
preſſa de poſitio nō ſit facta ſm io. an. vt no.
an. de iudi. cum non ab hoie. v. oppono ſcdo
Clericus qualiſ degradat⁹ ⁊ qualiſ tradat⁹ cu
rie ſeculari. vide an. de iudi. c. at ſi cleri. §. d
adulterijs. in fine.

Clericus dicit⁹ incorrigibil⁹ quando ter monit⁹
non deſiſtit. vel quādo de poſitus reuertit⁹ ad
p̄ora delicta vel in illis p̄ſeuerat. Nō autē dicit⁹
incorrigibil⁹ licet p̄niam ſibi iniunctā non
ſeruat vnde p̄ hoc nō poſſet tradi ſeculari cu
rie. no. an. de iudi. cum non ab hoie. v. quero
qualiſ. ⁊ vide ibi in. v. nota practica.

Clericus quando deponit⁹ ex delicto ſi dicat ſe
paratū corrigi debet in monaſterium detrudi
ad penitentiā pagendā. non debet tñ intantū
vita attenuari q̄ veriſimilit⁹ moriat⁹. no. an. d
tudi. c. cū non ab hoie. v. quero qualiſ.

Clericus p̄ enormi delicto p̄mo deponit⁹ ⁊ ſi eī
corrigibilis q̄ delictum iterat ex cōmunicat⁹.
tertio anathematizat⁹. ⁊ vltimo traditur curie
ſeculari. no. an. in. c. cu3 non ab hoie. de iudi.
v. nota practica.

Clericus cuiuſcūq̄ ordinis etiā in minorib⁹ po
teſt deponi p̄ furto ⁊ ex quolibet alio delicto
enormi. no. an. de iudi. cum nō ab hoie. in p̄n.
Item cleric⁹ p̄ me tonſure tantū patit⁹ degra
datōis actum ſm archi. vt no. an. e. c. v. quo
modo cui.

Clericus irregularis ex delicto nō eſt ip̄o iure
de poſitus ſed deponendus. nō eſt tñ traden
dus curie ſeculari añ incorrigibilitatem. no.
an. de iudi. cū non ab hoie. v. nota crimina.

Clericus de poſitus an p̄dat p̄uilegium cleri
cale. vide glo. ⁊ io. an. ⁊ an. in. c. ad abolendam
ſup vbo p̄rogatiua. de hereticis.

Clericus licet ſit homicida vel alſ irregularis
nō eſt inabil⁹ ad beneficia. ⁊ licet poſt bñficiū
adeptum cōmittat homicidiū nō p̄uatur ip̄o
iure bñficio. ſm compoſ. vt no. io. an. de con
ceſ. p̄ben. ſup vbo poſſidebat. licet Ro. aliter
dicat conclu. cclij. Ex delicto autē añ p̄motio
nem ⁊ bñficiū adeptū cōmiſſo p̄uandus nō
eſt. p̄ tex. de pur. ca. c. ſi. ⁊ ibi p̄ an. Cōtrariū
no. io. cal. in. c. querelam. de iureiuran. nec ob
ſtat. c. ſina. de purga. cano. quia ibi non erat
delictum p̄batur ſed ſola infamia p̄batur. et
ſic debet ſe infamatus purgare vbi delictum
de quo infamat⁹ eſt graue. ⁊ idem in quolibet
crimine nō occulto etiā ante p̄motōnem cō
miſſo. ⁊. c. finale debet intelligi in crimine leui

vel occulto. vt ibi no. per p̄bi. hoſti. ⁊ io. an. ⁊
an. vide tamē an. in. d. c. cum noſtris. viij. co
lum. vbi dicit collatōnem bñficiū factā irregu
lari valere. ſecus in electōne facta ad p̄laturā
⁊ ibi dicit io. cal. in. d. c. querelam. ⁊ vide ſub
vbo irregularis ⁊ homicida.

Clericus poteſt ex crimine falſitatis bñficio p̄
uari. p̄ tex. de reſcriptis. olim. ⁊ ibi no. an.

Clericus p̄t p̄ inobedienciā beneficijs ſuis p̄
uari. no. glo. in. c. dolentes. de cele. miſſarū.

Clericus an egeat diſpenſatōe p̄ omni delicto
dic q̄ ſi agit reſpectu pene imponende ab ho
mine ſi delictū eſt omnino occultū. id eſt nō p̄
babile. non eget diſpenſatōe quia ecclā non
iudicat de occultis. Si delictum eſt occultum
⁊ non notoriū. p̄babile tamen. eget diſpenſa
tione. ſed vbi agit de diſpenſatōe quo ad of
ficiū ordinis. dic vt no. an. de iudi. c. at ſi cleri.
⁊ de adulterijs. v. quero an quodlibet.

Clericus coniugatus nō poteſt eſſe iudex ordi
narius nec delegatus in cauſa ſp̄iali. no. Jo.
an. in. c. iohannes. de de. coniuga. p̄ quod di
cit lapus in. c. j. de offi. vic. li. vj. qd̄ vide ple
ne p̄ an. in. d. c. iohannes.

Clerici ⁊ p̄lati an dicant⁹ eſſe de territorio v̄dſ
ſtrictu dominorū temporalium. vide pe. mo. in
c. ſi. in p̄n. de offi. vica. li. vj.

Clericus nō poteſt aliquod iuramentū preſta
re coram iudice laico ſine licentia ſui p̄lati ſeu
ſuperioris. ſed coram iudice eccleſiaſtico ſic.
ſiue ſit ordinarius ſiue delegatus. quia coip̄o
q̄ eſt iudex habet p̄ ſuperiore quo ad cauſam
coram eo vertentē ſm inno. ⁊ io. an. in. c. ij. de
iura. calum. Sed aduerte qd̄ eſt verū quo ad
clericū coram eo litigantē. vbi autem nō eſſet
actor neq̄ reus ſed vt teſtis vellet iurare i cā
inter alios vertente. vide q̄ nō poſſit ſine cō
ſenſu ſui p̄lati. ⁊ ita videt⁹ inno. loqui in. c. j.
Poſſet tamen dici q̄ ſicut iudex delegat⁹ eſt
ſuperior quo ad p̄tes. ita quo ad teſtes compell
endos vt iurent ⁊ deponant.

Clericus p̄motus quo ad ſacros ordines iſra
tempus pubertatis. ſi inuitus ⁊ coactus fuit
p̄motus non tenet continere. ſed m̄ſimoniū
p̄trahere poteſt. vt no. glo. in. c. vnico. de de.
p̄ ſal. p̄moto. Idem ſi nō fuit coactus dū ta
men infra pubertatē contradixit. ⁊ in contra
dictōne p̄ſeuerauit vſq̄ ad pubertatem Idē
etiā ſi infra pubertatē nō contradixit. dum
modo ſtatim cū incepit ad pubertatē p̄uentre
contradicat. ⁊ illud ſtatim intelligit⁹ infra tri
duum. vt no. inno. ⁊ hoſti. in. c. pueri. de tem
pori. ordi. alſ non audif. vt no. compoſ. ⁊ io.
an. in. d. c. vnico. ⁊ archi. j. q. j. pueri. lic3 glo.
aliter dixerit in. d. c. vnico. ⁊ in. d. c. pueri.

Clerici non poſſunt eſſe p̄curatores in foro ſe

ulari. sed in ecclesiastico sic. no. ino. de obli. ad rati. c. si. sed in foro seculari possunt cum licentia episcopi. no. inno. in. c. j. de iura. calu. vide ne de. vel mo. c. j. r. xvj. q. iij. p. totu.

Clericus succedens laico non potest coram iudice seculari conueniri. vt no. glo. r. archi. xj. q. j. clericus nullum. quod intellige nisi instatia fuisset cu defuncto inchoata. vt no. ange. in. l. heres absens. in pn. ff. de iudi.

Clericus eo ipso qd fit miles puatur omib⁹ suis beneficijs. vt no. glo. in. c. si. de de. non refid. quod intellige quando semel exercuit. als ex sola militia non pdit puilegium clericale. vt no. inno. c. j. de appel. Idem no. glo. r. archi. l. j. di. si quis. vide ant. qui plura reqrit ad puuatione in. d. c. j. de appel.

Clericus qui est in sacris non potest de iure instrumeta pficere nec officiu notarij exercere. licet contrariu de facto seruetur. vt no. hosti. io. an. r. anth. in. c. sicut ne de. vel mo.

Clericus ecclesie an r. quado possit agere r. defendere sine madata p rebus r. iuribus eccle. r. an r. quado agit an debeat agere noie ppo l eccle. vi. io. an. r. plenius p antho. in. c. cu oli. de testibus.

Quadiutor quid sit. r. quis. ac cui. r. per quem. r. in quibus casib⁹ def. r. qd eius officiu vel potestas. r. quado expiret. vide plene p io. an. de de. egro. c. si. r. p oldra. consilio. xliij.

Collatio differt a puisione. dispositone psentatione. institutioe r. electoe. de preben. c. cum in illis. li. vj. r. clem. j. e. ti. vnum tamē quadoqz ponit p reliquo. no. ro. conclu. ccccxxix. Dic q sub xbo electois com phendit psentatio r. institutio in alijs qz i impetratōibus bñficiorum. vt no. in de. j. de re. pmu. in fi. penul. glo. r. no. sub xbo libellul. s. libellus in quo laicus. r. vide sub xbo beneficiu. s. caplm. s. possessor. s. puisio rē.

Collatio episcopi quado ptinet ad eum confirmare. conferre habet vim confirmatōis supioris. no. anth. de resti. spo. in lris. xxvj. colu. v. venio ad vltimu.

Collationis r. puisionis vim obtinet inductio i possessionem r. receptio in canonicu. quando inducens vel recipiens habet potestatem cofe rendi r. puidendi r. nulla alia pcessit collatio vel puisio. als secus. no. Ro. conclu. ccccxxij. Contrarium sentit oldra. consilio. cxlj. in. sine vide omnino io. an. in addi. spe. sup rubrica. de institu.

Collationem beneficij videt facere episcopus eo ipso qd pmutantibus consentit. vt no. fre. in tractatu pmuta. q. xxvj. p quod concludi potest q redemptibus ad pora beneficia iux for-

m am. c. si bñficia. de pben. li. vj. intelligit facta collatio de nouo p supiozem cui⁹ auctori- tate redeit.

Collatio bñficij quo pars est ipso iure puuata. an potest fieri anteqz p sententia declarē puuata. vide lap. de castel. alle. cxxvij. ad fi.

Collatioe pbende an acquirat ius in canonica- tu. dicit an. q sic fm compos. r. rotam. vt ipse no. in. c. cum m. ferrari. de consti. carta vl. v. descendamus. nam cu pbenda sit p canonica i stituta. eipso q vacans pbenda conferit intelli gitur etia canonica collata. vt no. archi. et io. an. in nouel. in. c. si clericus. de preben. li. vj. Idem tenet io. an. r. compos. in. d. c. si clerico. de pben. li. vj. Idem tenet io. an. r. compos. in. d. c. cum m. de costi. r. gui. r. gens. in de. si iux. de pbe. Idem tenet Ro. cōclu. ccccxlj. Et ecō- uerſo collato canonicatu censet collata pbenda vacans p illo canonicatu instituta. secus si tempe quo conferit canonicatus pbenda nō vacaret. quia forte conferit canonicatus ultra numeru. vt no. lap. in. c. si postq. c. ti. r. lib. et vide sub xbo canonicus. s. canonicus ultra numerari. s. canonicus r pbenda.

Collector non censet iudex sed admini- strator siue negociorū gestor. no. Rotā pdu. cclvj. r. vide. s. xbo bñficiu.

Collector deputatus p papam potest nedum vnum sed plures. r. nedu post sed etiam an lit contestatōz alios subcollectores facere r. sub- stituere. no. Ro. pdu. cclvj.

Collegio vel moasterio futuro nō pōt do natio fieri de re. de re iudi. abbate. sane li. vj. nec potest puilegium concedi. de eccle. cdi. c. penul. sed legari sic. no. bar. ff. de alie. le. l. seruos. r. vide in xbo bñficiu. capi- tulu. puentus. electio. eccle. statutū.

Collegij puilegiu pdit qui a collegio p qnque- nium absens est vel fuit. saluo q i collegio ad uocatorū qui fuit absens p trienniu pdit col- legij puilegium. no. bar. in. l. p hanc. l. d. ad- uoca. diuer. iudici.

Collegium ad sui essentia non requirit aliquez ibi esse platum. vt no. archi. xxij. q. ij. sic i glo sa. sed contra innocen. de prebend. c. cum non ignozes.

Collegia que sunt licita r. que illicita. vid bar. in. l. si. ff. de colle. illici.

Collegiu faciunt duo de iure canonico. d elec. c. j. r. ita tenet pau. r. fran. de zabo. in de. et si pncipalis. de rescriptis. licet de iure ciuili req- rantur tres. vt. l. veracius. ff. de xbo. sig. In- no. dicit q etiam de iure canonico requiruntur tres. in. c. postulasti. d iure pa. r. idē dicit archi. fm tancre. x. q. j. c. j. sed anth. in. d. c. de elec. dicit q duo faciunt pgregatōz. tres no collegiu

Quoniam qui omnes fructus terre percipit et domino pensionem in pecunia soluit. tenetur soluere omnia que imponuntur terre quaz colit. *L. de anno. et tribu. l. j. li. x. et ibi nota glo. fi.*

Quoniam commenda an sit titulus beneficii ecclesiastici. vide archi. de rescriptis. si propter. in fi. et de elec. nemo. li. vj. *Dic qd est titulus canonicus. vt no. fre. de senis. in tractatu pmuta. q. xv. et vide. s. verbo beneficiu. s. beneficiu reseruatū vacans. et s. pmutatō*
Commendatarius potest presentare clericum ordinandum ad titulum ecclesie. fm archi. in. ca. nemo. de elec. li. vj. Ratio est quia potest commendatarius fructus ecclesie sibi commedate recipere. ergo consequenter potest presentare quia presentare est fructus iuris patronatus percipere. vt no. do. de sancto gemy. in. c. nemo s. allegato. p quam rationem patet qd etiaz potest eligere et beneficia conferre. quia eligere et conferre est fructus iuris eligendi et conferendi percipere. vt no. sub verbo fructus. s. fructus appellatōne. et hoc maxime verum est quando commendatario concedit qd possit fructus nedum in utilitatem ecclesie sed etiam in suos vsus conuertere prout comuniter hodie fiunt commende. vide. s. verbo beneficium. s. beneficiorum collatio.

Quoniam compromissum generale de omnibus litibus si factum est cum clausula quod licet et questio intelligat de omni eo et toto quod erit laudatum. tunc valet laudum etiam super eo quod aliter erat per sententiam decisum. no. de arbitri. c. exposita. *Ratio est fm euz qd potuit de validitate sententie in dubium reuocari. ppter ea dicit. bar. in. l. post rem. ff. de transac. qd quia sententia dicitur nulla ex causa pbabili vel est appellatum vel appellari potest ab ea. tunc de contentis in tali sententia potest fieri compromissum. et vide. s. verbo arbitrator. p latus. et s. p latus sicut non potest.*

Quoniam compromissum an potest fieri super decimis vel decimarum fructibus vel spiritualibus alijs adiacentibus. vide sub verbo decima. s. decimarum ius.

Quoniam compromissum si non valet in persona vni. non valet in persona alterius. quia non debet claudicare ad instar iudiciorum. ff. de arbitri. l. cuj dies. s. penul. et l. sed interpellat. s. finali. et l. si pupillus.

Quoniam concilium an potest facere statutum contra ius. vide sub verbo statutum. s. statuta contra ius. et vide sub verbo papa.

Quoniam concilia quando vbi et per quos celebrata fuerunt. vide per io. an. in. c. nemo. de elec. li. vj. in nouel. sup glo. ij.

Quoniam conclusio non requiritur in causa beneficii. secus in pphana. no. Ro. conclu. v. et vide sub verbo iudex.

Quoniam conclusio in causa non impedit productionem instrumentorum in causa beneficii et matrimonii ali in quibus potest procedi sine figura iudicii. no. Ro. conclu. xxxj. imo et in causa pphana. idem est fm equitatem rote. vt no. Rota conclu. clx.

Quoniam conclusio in causa non impedit quin adhuc possint recipi testes super habilitatibus persone impetrantis. et super probatione signorum et notariorum et sigillorum per partem aduersariorum negatorum. no. Ro. conclu. vj.

Quoniam conclusio facta ad instantiam actoris si iudex admittit articulos rei videtur tacite reuocasse. quod est verum si iudex sciuit conclusionem factam. secus si ignorauit quia forte successit alteri qui conclusionem fecit. no. Ro. conclu. v.

Quoniam concordia an possit compellere iudex partes litigantes ad concordiam faciendam. vide an. de mutu. peti. c. j. vltima colum.

Quoniam concubina largius sumitur fm canones quam fm leges. quia canones appellat concubinam illam cum qua illicita et prohibita copulatio habetur. leges autem appellat concubinam illam que sine nuptiis in domo tenetur quasi loco uxoris. et talis concubinitas fm leges permittitur. sed per canones prohibetur. no. an. de coha. de. vestra. v. nota qd sumitur. et quali nomine antiquitus vocabatur concubina. vide tex. i. l. mansurius. ff. de verbo. signi. et l. de do. in. vi. et vxo. l. ij.

Quoniam concubine potest dari aut permitti et tenet obligatio nisi fiat per militem aut clericum qui miles celestis est. no. glo. et bar. in. l. affectonis. ff. de dona. et cy. in. l. j. *L. de dona. inter vi. et vxo. Sed permissio per concubinam facta occasione concubinitatis non valet. vt no. Bar. in. d. l. affectonis. Item nec miles nec clericus potest legare concubine. vt no. bar. ff. de testa. mili. l. miles. s. mulier.*

Quoniam conditio non dicitur impleta quando impletur ob aliam causam quam causa conditionis implende. no. Ro. et clu. ccccxij.

Quoniam conditio potestatiua licet impleatur non trahitur retro. secus in casuali. no. Ro. et clu. ccclyvj.

Quoniam condicionalis permissio non dicitur illa per quam quis permittit sibi soluere cum petiero. ff. de verbo. obli. l. cum petiero. secus in permittente soluere si petiero. vt no. glo. et bar. in. l. liber homo. s. decem. e. ti.

Quoniam conditiones iuris non faciunt conditionales dispositiones sed monitorias inducunt. vt no. an. de iureiur. c. quinta uallio. penul. colu.

Conditio vel modus an possit impleri p herede eius q implere debebat ⁊ contra an sufficiat eam impleri in psonam heredum eius cui implendū erat. glo. aliquid tangit in .l.ij. **C.** de pac. inter emp. ⁊ vend. vide plene p cy. **C.** de condi. in ser. l. si ples. ⁊ p bar. in .l. si decem cū petiero. de vbo. obli. ⁊ in .l. a testatore de condi. ⁊ demon.

Conditio si institutus decessit sine heredib⁹ vñ sine filijs adiecto fide cōmissario qualif. intelligatur. vide sub vbo fideicōmissum. §. ij.

Conditio resolutiva resoluif ipō iure. quod ē verum in conditōne extrinseca. secus in intrinseca. vt no. an. de consti. cum. m. v. huic oppo no. mirabilif obuiat. xix. colū.

Conductor pcedij an teneat ipse vel locator ad onera que p̄dio imponuntur. vide. s. vbo colonus.

Connexio operat q res separte nature trahunt ad naturam alterius p cōiunctionem ⁊ cōnexitatem. ⁊ id cōnexorum idem est iudiciū. no. an. de iudi. c. quāto.

Confessio ⁊ sententia pcedūt a pari. vt cui p̄iudicaret sententia. p̄iudicet p̄fessio. no. an. de iudi. c. at si clerici. in p̄n.

Confessio extraiudicial non valet fm inno. vt no. an. de iudi. at si clerici. in p̄n. v. vl. ex glo. sed rota dicit q̄ confessio extraiudicialis licet plane p̄bet in ciuilibus. nō tamen in criminalibus quo ad effectum pene ordinarie infligēde. ideo p̄sbyter confitens adulteriu⁹ extra iudiciū. non deponitur. tamen bñficio p̄uatur no. **Ro.** conclu. clxxv. **Tu** dic in criminali q̄ confessio extraiudicialis sup crimine fac̄ plenam p̄bationem si fiat p̄sente ⁊ acceptante p̄curatore fisci vel eo c⁹ p̄ncipalr̄ interest sec⁹ si fiat eo absente nisi fieret in cōspectu p̄li vñ maioris partis p̄ quam talis confessio ingerit suspitōem ⁊ p̄sumptionē vehementē de delicto. ita q̄ possit dici notorium p̄sumptōis vel suspitōis. vnde sufficeret ad condemnatōz. nisi aliter illā p̄sumptōnem purgaret cōfitens. vt no. an. de coha. de. vestra. xxxj. colū. **Et** sic in hoc casu plus nocet cōfessio sup crimine q̄ sup contractu. cum confessio facta parte absente in cōtractibus non sufficiat ad condemnatōnem. vt no. in p̄n. eiusdem colum. cū ibi dicit q̄ confessio in contractibus debet habē comites suos. ⁊ vide. §. confessio facta parte absente.

Confessio extraiudicialis sup crimine si sumif vt delictum ⁊ p̄betur nocet in iudicio. Si vñ sumitur vt p̄batio delicti. tunc si facta est p̄sente eo cuius interest ei nocet. sed eo absente tunc facit solum iudiciū. no. an. de iudi. c. at si clerici. in p̄n. vlti. colū. vide bar. ff. de adulte.

I. capite quinto.

Confessio criminis supueniens pendente iudicio facit vt ex eadem tela ⁊ instantia possit sequi sententia sine accusatore ⁊ libello. quod i dubitanter p̄cedit quādo confessio facta est i eadem instātia. idem tamē ⁊ si in alia dūmō p̄mum iudiciū in quo facta fuit cōfessio fuerit ad penam ordinariā institutum vel illi conexum. secus si in p̄mo iudicio foret de crimie exceptum. quia tunc confessio sup crimine non sufficeret ad finem pene imponende nec in eodem iudicio nec in alio si crimen nō esset annexum. vt no. an. de coha. de. vestra. v. venio ad quartū. xxxv. colum.

Confitens crimen in iudicio potest ex illa confessione condemnari etiam si p̄cessus accusationis vel inquisitionis alis sit inualidus. qz in confessione nō requirit̄ p̄cessus nec alius iur̄ ordo quod est verum quādo confitetur in iudicio p̄ncipaliter ⁊ p̄ se. secus si confitetur incidenter p̄ quandam consequentiā. vt no. bar. in .l. si confessus. ff. de custo. ⁊ exhibi. re.

Confessio respondentis libello in dubio interpretatur p̄ ipō reo respōdēte. no. an. de excep. cum venerabilis. ij. columna. v. venio. secus in alia cōfessione quia illa interpretat̄ cōtra confitentes. ⁊ sic intellige quod no. io. an. de accus. cum dilecti. **Ratio** differentie potest esse qz p̄mo casu confessio fit ad elidendam cōfessionē actoris. non ergo debet operari contrariū ei⁹ ad quod inducitur. ⁊ ad hoc fac̄ vna decisio rote conclu. cccxiiij. **Vel** dic q̄ ratio est quia confessio facta in iudicio siue p̄ actorem siue per reum semp̄ interpretat̄ p̄ confitente. vt no. glo. ⁊ bar. in .l. si quis intentione ambigua. ff. de iudi. secus de confessione facta extra iudiciū. ⁊ ita potest intelligi quod no. in .d. c. cum dilecti. **Sed** verius est q̄ ibi non dicit̄ confessioez ambiguum interpretari contra confitentes. sed dicit̄ q̄ si confessio duo continet. vnū pro confitente. aliud cōtra. statueret quod est contra. nō ei quod est pro. ⁊ sic nihil facit ad p̄positū de confessione ambigua.

Confessio facta coram iudice competēte non tamen aimo litigandi vel litem cōtestandi. licet non sit omnino actus iudicial tenet. hinc ē q̄ filius eam facere potest sine cōsensu patr̄. habet tamē hoc de natura iudicij quia habz executionē paratam ⁊ eam non sequit̄ sententia sed p̄ceptum. no. an. de iudic. c. at si clerici. in p̄n. v. vl. ex glo. bal. tenet cōtrariū in p̄fessioe facta p̄ filiū familias. **C.** de bonis q̄ liberis. l. cum nō solus. §. necessitate. ⁊ ibi vide glosam ⁊ bartolum.

Confessio facta corā iudice aliquo nō tñ in forma iudicij nō operat̄ effectū confessionis. no.

an.in.d.c.at si clerici. §. vi. ex glo.

Confessio facta corā iudice de re de qua nō liti-
gat non p̄iudicat p̄tenti. no. an. de cohabi.
cle. 7 mu. vestra. penul. colū. in fi.

Confessio facta coram iudice incompetēte nō p̄-
iudicat coram iudice competēte nec ex ea pos-
set sequi aliqua p̄demnatio. no. an. de iudi. at
si clerici. in p̄n. 7 vide quod no. e. c. §. etio op-
pono q̄ sententia. Sed plenius dic q̄ p̄fessio
facta coram iudice incompetente licet non va-
leat vt iudicialis tamen valet vt extraiudicia-
lis. 7 tantū habet effectuz q̄ licet ex ea directe
non possit cōdemnari confitens p̄ iudicē com-
petentem. compellit tñ p̄ eum p̄sistere in illa
ac illi dare intellectū ita tamē q̄ illam excuset
7 si eā non excusat poterit ex illa condemnari
fm inno. 7 ita fuit p̄ mltos consultū 7 det̄mi-
natum. Sed verius q̄ nec vt extraiudicia-
lis valet q̄ facta est in iudicio vetito qñ facta
fuit p̄ clericum corā iudice seculari. operat̄ tñ
dicta confessio aliquos effectus. p̄mo q̄ si scā
sit super crimine 7 ex ea insurgat infamia. sal-
tem facti. poterit ei purgatio indici in qua si d̄-
fictet indirecte condemnabit̄. Si autē possit
confessionem excusare 7 se purgando det̄ illi
alium intellectū. nō condemnabit̄ sed purga-
bitur. idem si ex ea surgat ingens suspicatio l̄
ingens p̄sumptio opatur etiā dicta confessio
q̄ facit indicij 7 coadiuuat alias p̄batōnes.
7 vigore indicij poterit poni ad torturā. 7 cō-
pellef vel confessionē excusare vel in illa p̄se-
uerare als condemnabit̄. 7 ita debet intelligi
inno. vt no. an. in. d. c. at si clerici. in p̄nci. §.
vlti. ex glosa.

Confessio facta coram arbitro vel arbitratore
valet vt extraiudicial' non vt iudicial'. fm cy.
vt no. anth. de iureiur. q̄ntauall. §. xiiij. d̄fa.

Confessio facta coram arbitratore secuto lau-
do non reuocat̄ si laudum est validū. quia ne-
gociū est finitū cum sit transactio. secus i lau-
do arbitri. q̄ non videt̄ adhuc finituz nisi sit
emologatū. no. an. in. d. c. q̄ntauall. §. xx. dif-
ferentia.

Confiteri dicif qui nō diffitēf. quādo illud nō
diffiteri venit ex contumacia nō responderi.
no. an. de coha. cle. 7 mu. v̄ra. §. nota q̄ qñq̄

Confiteri an videat̄ p̄ducēs instrumēta omia
contenta in eo vera esse. vid e sub v̄bo error.
in p̄ncipio.

Confessio viri vel vxoris p̄ matrimonio vl' cō-
tra matrimoniū an valeat 7 an p̄batōz faciat
vide. xxx. q. vi. §. his ita. 7 de eo qui cog. cō.
vx. sue. c. sup eo. 7 quod no. an. in. c. fi. de con-
fessis. viij. colū. i fi. 7 vide tex. 7 quod ibi no.
an. de apel. c. cum causa.

Confessio in bñficialibus nō p̄iudicat. vt si q̄s

confitēf quē tenere bñficiū iuste cuz tñ iniuste
teneat. no. an. in. c. fi. de cōfess is. 7 io. an. in. c.
j. in fi. e. ti. li. vi. in nouel. An autē cōfessio ad
uerfarij p̄bet titulū bñficiū in fauorem alterius
partis. vide sub v̄bo p̄batio. §. p̄bati non po-
test titulus.

Confitens aduerfariū appellasse nō intelligif p̄-
pterea cōfiteri q̄ §. decendiū appellauit. ideo
talis p̄fessio nō est sufficiens p̄batio. 7 si con-
fitens etiā diceret q̄ infra decē dies appella-
tum fuerit nō sufficeret. nisi diceret q̄ appella-
tio fuit interposita ab habente potestatez ap-
pellandi. no. Ro. conclu. clxxxv.

Confessio sup dominio de p̄terito nō concludit
in fauorē aduerfarij dominiū de p̄fēti. no. ro.
conclu. cccxiiij. vide tex. de transac. c. p̄terea.
ij. 7 de excep. cum venerabil. 7 vtrobiz per
an. 7 quod no. per glo. 7 bartho. in. l. certum
§. j. ff. de confessis.

Confessio sup his q̄ iuris sunt si est contra ius
nō nocet. no. an. de confes. c. fi. vltij. colū.

Confitens se homicidiū fecisse p̄ter dolum. tenet̄
p̄bare q̄ sine dolo fecit als punif 7 cōtra eum
sue p̄fessionis statur. no. Bar. in. l. j. c. de sica.
vide §. §. p̄ primo.

Confessionē acceptans p̄ se. tenet̄ etiā acce-
ptare cōtra. no. Ro. cōclu. cccxcj. vide io. an.
de confes. c. statuim. li. vi. in nouel. sup v̄bo
confessionē. 7 bar. in. l. aurelius. §. idem que-
sijt. de liber. lega. vide. §. §. p̄xi.

Confessio persuasione aduerfarij facta potest
p̄bata persuasione reuocari. no. bar. c. de iu-
ris 7 fac. igno. l. error. 7 ff. de confes. l. non fa-
tetur. 7 p̄bata p̄suasione p̄sumitur error. no.
an. de confes. c. fi. penul. colum. 7 vide §. §. cō-
fessio indeliberate. 7 §. sequen.

Confessio ficta non trahitur ad alias res vel p̄-
sonas nisi ad quas vera confessio extendet̄
no. an. de iudi. at si clerici. in p̄ncipio. §. nunc
venio.

Confessio ficta non infamat vel etiā sentētia
lata sup crimine ex ficta confessione. no. an. in
d. c. at si clerici. in p̄n. §. ad tertiā.

Confessio indeliberate facta etiā apud acta
potest reuocari. etiā non docto de errore. S;
deliberate facta non reuocatur nisi de errore
doceatur. no. an. de despon. impu. attestatio-
nes. 7 vide. §. §. confessio persuasione. et vide
sub verbo error. §. error confessionis. 7 §. er-
rorem suum.

Confessio non p̄iudicat confitēti quādo contra
confessionē est directe sententia lata. 7 tūc licz
p̄fētēti venire p̄tra talē p̄fessionē. no. an. de ex-
cep. cū venerabil. viij. colū.

Confessio facta p̄te absente v; in depēdētib; a
sola volūtate p̄fētētis. idē in p̄fessioe iudiciali

que fit in libello. quia libellus semploquit et
dat iudici vt detur parti. idem in confessione
que fit in exceptionibus quia hic est libellus rei
qui semp loquit. idem in confessione extraiu-
diciali que fit p epistolam vel librum vel in testa-
mento. als regulariter in confessione iudiciali et
extraiudiciali requiritur presentia partis vel alter-
ius qui pro reo recipiat et ipse ratum habeat.
tamen de equitate dici potest quod semp valet con-
fessio etiam parte absente. quia sufficit sola mens
de qua constat. no. an. de fi. instru. si cautio. ij
colu. et vide. s. s. ij. vide omnino bar. in. l. non
solum. s. si deliberationis verba. de libe. le. et vi.
l. ex hac scriptura. de dona. ad finem.

Confitemens unum confitetur tacite omne id quod ne-
cessario ex illo sequitur vel quod est antecedens
ad id vel ab eo dependens vel conexum. de con-
fite. c. translatio. de transac. c. preterea. ij. et d. of.
dele. c. cum sup. et ibi no. an. in. v. notabili nisi
illud unum quis fateatur excipiendo. quo ca-
su non intelligitur fateri aliud et quod ex illo se-
quitur necessario. vt no. glo. in. d. c. preterea. et
est tex. de excepti. cum venerabilis. et ibi no.
io. an. sup. f. glo. Si tamen illud exceptum ali-
ter probetur quam per confessionem excipientis. tunc
illo probato censetur probatum id quod ex illo sequitur.
unde probata permutacione probatur permutantem
fuisse dominum. nec potest compermutans referre
questionem dominij quia recipiendo rem ex causa
permutacionis. confessus fuit. tacite permutantem
fuisse dominum. vt patet in. d. c. cum venerabilis.
et ibi no. an. x. colu. v. oppono quod excipiens.
et ibi hoc persequitur per tres columnas.

Sed predicta procedunt inter contrahentes siue
compermutantes. an tamen quo ad tertium preiudicat
confitenti dicta tacita confessio dubium est.
posset dici quod sic de iure canonico sicut in quod etiam
absenti predest confessio. vt no. s. s. primo.

Confessio facta in tormentis non precedentibus in-
dicijs ex quibus confitemens torqueri potuerit.
non preiudicat confitenti etiam si in illa per tor-
turam pseueret. vt singulariter no. bar. in. l.
penul. ff. de questi. bal. dicit quod preiudicat confi-
tenti si in ea pseueret. in. l. j. c. de confessis. s. j.
glose quas per se inducit non loquuntur quando
indicia non precesserunt torturam.

Confitemens se certam summam ex causa dotis vel alia
recepisse. si postea apparet quod post confessionem
fuit ei pars decima summe soluta presumitur pro
non habuisse. ideo ultra illam partem non tene-
tur nisi appareat illam partem fuisse datam per
resta et per completam solutionem. no. bar. c. man-
dati. l. ab anastasio. ad finem.

Confessio facta in vltima voluntate an valeat et
probet in preiudicium confitentis et heredis et etiam
tertij. vide an. in. c. si. de succes. ab intel. v. vlti-

timo est videndum. et v. quando verba enunciantur in
instrumento. et in. c. si cautio. de fi. instru. v. ali-
us est effectus. et per bar. in. l. cum quis decedens
verba codicillus. et s. ticia. de le. iij. et per cy. et bal.
c. de non nu. pe. l. generaliter. vide. s. s. confes-
sione facta per absentem.

Confessio facta inter personas prohibitas presumi-
tur facta in fraudem legis non solum si fiat in
vltima voluntate. vt. l. qui testamentum. ff. de
pba. sed etiam si fiat in contractu. vt. l. j. c. d.
na. li. et ita tenet bar. in. d. l. qui testamentum. et
in. d. l. j. et de le. iij. l. cum quis decedens. s. ticia.
de vul. et pu. l. filius qui ex bonis. licet bal.
dicat contrarium in contractu in. d. l. si is qui
ex bonis.

Confessionem suam licet quis non possit reuocare.
nec contra eam venire. potest tamen eam excusare
et declarare. vt est casus in. c. cum dilecti. d. ac.
Confiteri an videatur quod excipit. vide sub verbo
exceptio. s. exceptio obijciens non videtur et c.

Confirmatio principis presumitur ex certa
scientia facta quando in confirmatione po-
nitur tenor confirmati. etiam si in confirma-
tione adijciatur clausula sicut iuste et c. et tunc il-
la clausula non stat conditionaliter sed exponitur
si per quia. per tex. de confirma. vt. c. penul. et ibi
no. anthoniū.

Confirmatio quando fit ex certa scientia cum
suppletione defectuum an propterea intelligatur
supplere defectus necesse quo ad solennitatem
sed etiam quo ad substantiam. vide sub verbo.
gratia. s. gratia per quam papa ex certa scientia et c.

Confirmatio eius quod nullum est nihil operatur
etiam si fiat ab eo qui dare potest. aex. est de fide
instru. c. inter dilectos. s. ceterum. Sed bar.
dicit quod confirmans dat quando ipso iure nullum
est confirmatum. secus si confirmat imperfectum
quod non est ipso iure nullum vt electionem. s. j.
si confirmat id quod est ipso iure validum. tunc
si confirmans non potuit tollere confirmatum non
dat. ideo si tollere potuit sed de nouo dare vo-
luit. als secus. ita no. bar. in. l. more als est. l. et
quia. ff. de iuris. om. iu.

Confirmare videtur episcopus eligendo vel con-
ferendo quando ambe potestates in eo concu-
runt. no. Ro. c. lxxij.

Confirmatio facta per papam de aliquo gesto
actu cuius tenor in confirmatione inseritur pro-
bat illum actum. licet scriptura originalis eius-
dem actus non producat. quod est verum quoniam
ille actus erat per papam factus vt privilegium
vel indultum. secus si factus erat per alium quia
tunc non probat sine originali. nisi talis confir-
matio facta esset partibus presentibus vel vocatis.
vt no. hosti. io. an. et an. in. c. penul. de confir-
ma. vt. vel inutili.

Conscientia diffinit sic. Consuetudo est cognitio siue scientia cuiuslibet cordis sui ipsius quam nemo scit nisi solus deo no. Ro. conclu. ccccxxiij. et vide. s. verbo appellatio. s. appellari non potest ab his. et sub verbo iudex. s. iudex cui committit ut in causa.

Consilium licet sit requirendum quando aliquis tenet aliquid facere cum consilio. non tamen est de necessitate sequendum. no. glo. et io. an. de arbi. cum olim. et de elec. cum in veteri. nec refert an dicat eum consilio vel de consilio. no. io. an. in. d. c. cum olim. et an. de elec. cum in veteri. et bar. ff. de exerci. l. j. s. si ples. et vi. plene an. in. d. c. cum olim.

Consilium differt a consensu. ut non. ne sede vacante. c. j. li. vj. in. glo. sup verbo assensu et sup verbo cum consilio.

Consensus capituli vel patroni vel alterius si requiritur in actu qui fit ab alio licet in illo actu non interuenit. sufficit quod ante vel post interueniat. Ex hoc inferitur quod cessante consensu actus propter contemptum non redditur nullus sed per sententiam annullandus. no. ro. conclu. ccccxy. et vide conclu. clxx. fallit in electioe in qua defectus consensus alicuius reddit eam nullam nec confirmat. licet postea supueiat consensus. ut no. io. an. in. c. j. de re. ec. no. alii. vj. sup glo. super. in nouel. et vide fre. in tractatu pmutationum. q. xxx. vide plenissime per anth. in. c. cum consuetudinis. de consue. et vide sub verbo consilium. s. ij.

Consensus canonicorum etiam non collegialiter prestitus in receptioe alicuius canonici facit eum verum canonicum sine alia electioe vel collatione. sicut inno. ut no. Ro. conclu. ccccxxij. ad finem.

Consentire videtur qui tacet in temporali concessione non in perpetua. no. glo. in. c. ij. de his que sunt contra prela. et de re. ec. no. alie. c. j. in glo. penult. li. vj. Vide io. an. in regula qui tacet. et de presump. nonne ubi dicit contra bar. et cy. et Bal. C. ad velle. si sine. et bar. in. l. que dotis. ff. sol. matri.

Consentire videtur qui tacet in actu sibi utili honorabili et meritorio secus in oneroso. no. io. an. in regula is qui tacet. et inno. de elec. in generali. nisi in oneroso esset factum tacetis alio ad iunctum declarans consensum. quo casu etiam in onerosis qui tacet consentit et iuri suo renunciat. ut in. c. ex ore. de his que sunt contra prela. et no. bar. in tacente qui subscribit vel sigillat in. l. que dotis ff. solu. matri. bal. in ti. an. ma. sue. rpo. in bn. c. si quis. in fine. colla. ij. Sed in actu facto me absente in mei fauore vel iudicium. an. eo ipso quod scio et non contradico videar consentire et approbare. vide bar. in. l. quo enim. ff. rem ratam haberi.

Consequenti destructo destruitur antecedens. ff. de spon. l. oratio. et vide sub verbo bolex. s. lex que prohibet.

Conseruator quis esse potest. vide de offi. dele. c. j. et fi. li. vj. et in de. et si principaliter de rescriptis. in glo. sup verbo delegatus.

Confortes litis qui dicantur. vide sub verbo procurator. s. procurator sine mandato admittit cum cautione.

Constitutio. vide sub verbo bolex. p. totum.

Conuetudo potest operari quod valeat dispensatio licet non fuerit requisitus consensus eius qui de iure requiritur debeat. no. an. de iudi. c. at si clerici. s. de adulterijs. v. venio ad declarandum.

Conuetudo non valet super eo de quo non potest disponi per legem. no. an. de iudi. clerici.

Conuetudo multum operatur circa ius patronatus transferendum. no. Ro. conclu. cccciiij. in principio.

Conuetudo generalis de qua multi doctores attestant non est probanda quasi sit notoria. ut no. mathe. in. c. relatum. ij. de testa.

Conuetudo tantum tempus requirit ad eam inducendam quantum requirit prescriptio ad prescribendum. et in hoc nulla est differentia inter consuetudinem et prescriptionem licet in alijs sint multe differentie. igitur si consuetudo tangit pueros vel eorum bona et non est contra ius. inducitur spacio decem annorum quia tanto tempore eorum bona prescribunt. sed si tangit ecclesias vel earum bona. non inducitur minori spacio. xl. an. quia tantum tempus requiritur in prescriptioe rerum suarum sicut inno. ut no. Ro. conclus. ccccxlj. v. colu.

Conuetudo rationalis dicitur illa que non est contra ius. habet tamen aliam iuris approbationem ad quam inducendam requiritur spacium quadraginta annorum sicut inno. no. Ro. conclu. ccccxlj. v. colu. sed illa que est sicut in ius prescribitur decennio. ut no. Ro. conclu. ccccxxx. vide. j. s. consuetudo rationalis valet.

Conuetudo licet non sit contra ius tamen si per eam detrahatur in toto vel in parte iuri ecclesie vel ecclesiastice persone. non inducitur minori spacio. xl. annorum. no. Ro. conclu. ccccxlj. v. et vj. colu.

Conuetudo in ecclesia in qua est certus numerus et distinctio prebendarum videlicet maiores et minores sed non est certus numerus canonicorum per quem disponitur quod receptus in canonicum ultra numerum prebendarum et carens prebenda non potest optare maiorem sed duntaxat minorem prebendam valet et tenet no. Ro. conclu. ccccxlj.

Conuetudo per quam disponitur quod habitus siue optatus minor prebendam in ecclesia ubi sunt maiores

Consuetudo romana

et minores prebende possit postea iuxta ordinem sue receptionis optare maiorem cum vacabit. valet et tenet. no. Ro. conclus. cccxxij.

Consuetudo per quam disponitur quod habens minorem prebendam possit optare maiorem prebendam cum vacabit non operatur. quia habens maiorem potest obtinere minorem quia de minori licet ascendere sed de maiori ad minorem non licet descendere secundum iohannem mo. sed iohannem an. contrarium tenet. vti no. Ro. conclus. cccxxij.

Consuetudo optandi non potest introduci in ecclesia in qua non est numerus canonicorum nec distinctio prebendarum. quia tunc prebenda vacare non potest. idem si in ecclesia est numerus canonicorum sed non est numerus neque distinctio prebendarum. et idem si est numerus prebendarum correspondens numero canonicatum et canonicorum sed ipse prebende non sunt distincte. et per officiales capituli bona administrant. et cuiuslibet canonico sua equalis portio fructuum datur. et iste proprio vocabulo appellantur portiones et non prebende. secus si capitulum per officiales non administrat. sed per seipsum bona capituli ad tempus diuidit et cuiuslibet canonicorum partem in prebendam assignat et elapso tempore reducuntur bona in communem et fit noua eorum diuisio. tunc enim potest induci consuetudo optandi partem in prebendam defuncto assignatam. et talis consuetudo inducitur decennio. vti no. Ro. conclus. ccccxlj. in principio.

Consuetudo optandi potest induci in ecclesia in qua est certus numerus canonicorum et certus numerus et distinctio prebendarum que actualiter sunt distincte a dote et fundatione alterius ita quod quilibet prebenda sit donum dotis sue. sed dicta consuetudo non potest induci minori spacio. xl. annorum. quia est contra ius scriptum quod quis sine facto superioris acquirat canonicum titulum in beneficio. sed si prebende non essent ab earum fundatione distincte nec esset domina quilibet dotis sue sed capitulum bona communia eorum ad tempus diuideret et cuiuslibet canonico partem assignaret ita quod tempore elapso bona reuenterentur in communem et fiat noua eorum diuisio. tunc consuetudo optandi tales prebendas per capitulum assignatas induceretur spacio. x. dierum. quia non est contra ius cum titulus non mutetur. et inter tales prebendas non sunt tituli beneficiales nec fit actualis diuisio sed duntaxat fit put in mera temporalitate consistit. vti no. Ro. conclus. ccccxlj. ij. et iij. colu. sed an. aliter loquitur. vti in. s. q. stati. seq.

Consuetudo optandi inducitur decennio patente et tacite consentiente episcopo vti si in ecclesia cathedrali sciente episcopo plures sint optate prebende quia quod potest expresse statuere potest ex lapsu decennij tacite consentire. sed si si

at optio ignorante episcopo. non induceretur consuetudo valida nisi spacio. xl. annorum. ex quorum lapsu presumitur scientia et tacitus consensus superioris. nec potest in primo casu consuetudo decennio induci. cum sit contra ius scriptum quod beneficium auctoritate propria sine canonica institutione quis obtineat. quia imo auctoritate superioris scientis et tacite consentientis et volentis quod optio habeat vim collationis. quod potest ordinarius facere ex quo ad eum pertinet collatio. et sic nulli preiudicium facit. nec est contra ius sed nouum modum iuri communi addit. nec ius commune requirit quod expresse fiat collatio per forma sed sufficit tacite fieri. et tacitus consensus vim collationis habet. vti no. fre. de hoc tacito consensu in tractatu permuta. q. xxvij. et Ro. conclus. ccccxxij. Et predicta colliguntur ex notatis per an. de consue. c. fi. xxvj. colu. v. conclude. et in penul. colu. vbi alle. iohannem an. qui de premissis loquitur in. e. c. in. iij. membro summe sue v. sub hoc membro. et in antepenul. et penult. q. eiusdem membri. et eadem auctoritate que optans nouum beneficium acquirit. eadem auctoritate antiquum dimittit. et sic non propria auctoritate antiquae prebende renunciat. sed auctoritate superioris per statutum concessa. et sic non obuiat de renu. c. quod in dubijs. et. c. amouet. nec obstat si dicatur quod per hoc datur ius ad vacatura contra concilium lateranensem. et sic videtur contra ius quia concilium duntaxat prohibet quando ex speciali dispositione hominis tale ius datur non quando ex generali dispositione legis siue statuti. quibus non est prohibitum. vti no. idem an. de p. sti. cum m. xxvj. colu. v. venio ad tertium notabile. Sed Rota aliter dicit vti. s. s. p. xi. precedenti. et opinio Rote est verior. quia episcopus nec per expresse nec per tacitum consensum potest dare ius ad vacatura. vti in. d. c. constitutus. et. c. fi. de concess. preben. sed opinio an. potest saluari in optione que in mera temporalitate consistit de qua loquitur glo. quam allegat in. c. fi. de consue. li. vj. in glo. iij.

Consuetudo et statutum optandi procedunt a pari. quia sicut facultas optandi datur per consuetudinem ita et per statutum. vti no. de consue. c. fi. li. vj. in glo. iij. in fine. et potest episcopus facere statutum de optando. no. an. de consue. c. fi. na. xxvj. colu. v. conclude. quod indubitanter puto verum quando statutum fit de optandis beneficijs ad collationem episcopi spectantibus. secus putarem in alijs. ne facto episcopi ius aliorum ledatur. Et an valeat statutum aliorum inferiorum super beneficijs optandis ad eorum collationem spectantibus sine auctore episcopi factum. et similiter an in ecclesijs inferiorum inducatur consuetudo optandi ex lapsu decennij. dubium est quia licet

nulli nisi sibi p̄is tales inferiores p̄iudicent. tamē vidē q̄ sine auctoritate ep̄i vel alteri^o superioris sui nō possunt tale statutū facere. et cōsequētē nec cōsuetudinem inducere. Imo ⁊ contra ep̄m taliter statuentē facit. q̄ nedom sibi sed etiā successori in collatōe p̄iudicat nisi dicat q̄ successor poterit statutū reuocare. qd̄ p̄cederet q̄n̄ solus episcopus statuisset. secus si cū consensu capituli quia tunc sine cōtrario consensu capituli reuocari non possit cogitab̄ nam ⁊ p̄ statutum p̄dictū fit p̄iudicium pape ad quem solū spectat dare ius ad vacatura. ⁊ sic decisio rote melius ponderat q̄ an. p̄ tex. c. constitutus. de p̄ces. p̄ben. licet rota illuz textum non alleget.

Consuetudo optandi nō h̄z locū in beneficijs q̄ sunt de iure patronatus. no. fre. de senis consili. lxxij.

Consuetudo optandi nō h̄z locum in beneficijs reuatis. no. Ro. conclu. xxxij. nec in beneficijs q̄ p̄mutantur. no. fre. in tractatu p̄muta. q. xxij. ⁊ in consilio. lxxij. licet lap. ab. alif in q̄dam disputatōe ibi distinguat. ⁊ limitat dictū fre. in p̄mutatōe facta motu p̄po. vel etiā ad instantiā partis s̄m fauorem iuris canonici. sec⁹ si in fauorem iuris p̄uati ip̄oz p̄mutantium.

Consuetudo optandi sicut nō p̄t fieri de beneficijs eius q̄ in curia decessit. ita nec de grossis fructibus quos idem defunct⁹ optinebat etiā si ad capitulū redirent. no. Ro. p̄clu. xxvij.

Consuetudo optandi vigens in aliq̄ eccl̄a tollit. siue verius differē q̄n̄ papa mandat in eadem eccl̄a alicui p̄uideri de p̄ma vacatura non obstantibus p̄suetudinibus illius eccl̄e in cōtrarium q̄buscunq̄. quod q̄liter intelligat. vide Ro. conclu. cccxvij.

Consuetudo facit scripturā p̄uatā haberi p̄ publica. tex. est de fi. instru. cū dilectus. dat etiā iurisdictionem als non habenti. ⁊ facit illegitimum q̄ als est legitim⁹ ad p̄motiōez. ⁊ cōtra facit legitimū qui als est illegitim⁹ ad m̄rimonium. vt no. glo. in. d. c. cum dilect⁹. ⁊ est tex. de arbi. cū dilecti. ⁊ vide s̄b x̄bo scriptura. i. p̄n.

Consuetudo an poterat potestatem dare legitimā non habenti. vide sub x̄bo filius. s̄. filij legitimi.

Consuetudo non valet q̄ elect⁹ nō cōfirmatus admittret. no. glo. compos. ⁊ io. and. de p̄sue. cum venerabil. idēz videt velle inno. de elec. transmissa. ⁊ de cōces. p̄ben. p̄posuit. vt ibi refert io. an. in p̄n. ⁊ hosti. in. d. c. transmissa. licet cōtrar iuz senscrit hosti. in. c. quia nos. de ap. vt ibi refert io. an. s̄z ant. p̄cise tenet q̄ n̄ valet p̄suetudo in. d. c. cum venerabil. ⁊ c. transmissa. ⁊ dicit q̄ est casus in. d. c. cū venerabil. idē tenet archi. de p̄ben. eum q̄. li. vj. ⁊ idē firmat

ibi io. and. in nouel. licet autem nō valeat consuetudo q̄ non confirmatus administret. valet tamen consuetudo q̄ installatio vel alius actus post electōnem habeat vim confirmatōnis. no. io. an. in addi. spe. de acti. ⁊ peti. s̄. super petitionibus. ⁊ p̄ litteras. ⁊ si electus nō confirmatus administret. efficit̄ ineligibil̄ ad beneficia. no. io. an. de elec. c. auaricie. li. vj. i. glo. fi. in nouella.

Consuetudo potest induci ex actib⁹ negatiuis q̄n̄ negatiua intellectualiter colligitur ex affirmatiuis actibus. no. an. de cle. coniuga. c. io. hannes.

Consuetudo excusat a pena temporalī non ab eterna siue gehennali. no. glo. de tempo. ord. c. ij. ⁊. iij. di. c. deniq̄. Quod dixi de temporalī. limita s̄m quosdam in pena imponēda ab homine. secus in pena que imponitur a canone. vt no. io. an. in. c. j. de treu. ⁊ pace. sup. ij. glo. in fi.

Consuetudo non excusat a peccato quando q̄s contra legem p̄ceptoziam venit. secus si veniat contra legem nō p̄ceptoziam. vt no. io. an. in nouel. de treu. ⁊ pa. c. j. sup. ij. glo. als v. ⁊ vi de qd̄ no. p̄cū. sup. rubrica. de cōsue. in fi.

Consuetudo potest dispensatōz als inualidaz validare. no. an. de iudi. at si clerici. s̄. de adulteris. ⁊. venio ad declarandū.

Consuetudo non valet q̄ dentur distributōes quotidianenō interessentibus diuinis. ⁊ idēz de portionibus funeraliū. de cle. non resi. c. j. li. vj. ⁊ no. glo. de rescriptis. c. fi. e. li. licet lap. contrarium dicat seruari in ciuitate florentie. vt ipse no. allegatione. xxxvj. sed in allegatōe xliij. dicit q̄ sicut de iure non valet dicta consuetudo ita p̄ locum ab oppositis nō valet cōsuetudo q̄ distributōes ⁊ funerales portiones non dentur interessentibus diuinis.

Consuetudo exigendi vectigalia siue gabellas non valet nisi tanto tēpe sit p̄uata q̄ contrarij nō sit memoria. no. cyn. in. l. ij. **C.** noua vecti. ⁊ bar. in. l. si publican⁹. ff. de publici. ⁊ est tex. in. c. sup. q̄busdaz. s̄. p̄terea. de x̄bo. sig. ⁊ s̄m illū tex. debent intelligi. l. impatores. ff. de polici. ⁊. l. fi. **C.** no. vecti. ⁊ b̄ p̄cedit etiā si princeps illā consuetudinē sciuerit cū ⁊ impositio nem noui vectigalis sibi specialiter reseruauerit ⁊ cuilibet alteri prohibuerit. ⁊ in hoc volū tatem suam declarauit. vt. l. j. **C.** no. vecti. p̄sumitur potius in illa voluntate perseverasse q̄ consuetudinem tolerasse. nisi cōsuetudo seruata fuerit tanto tempore cuius contrarij nō sit memoria. vt no. Bar. in repetitōe. l. vecti galia. **C.** no. vec. ⁊ idem est in oibus p̄ncipi re seruatis in q̄bus non valet cōsuetudo nisi rāti t̄pis cuius p̄trarij nō sit memoria. vt no. an. d̄

consue. c. fi. co. xxvj. §. p. que puto. vide §. s. b. xbo pscripto. §. p. scribi an potest ius exigedi pedagiū.

Consuetudo laicorū nō ligat clericos. nec etiā p eis valet qñ specialit̄ r expresse disponit o psonis clericorū vel de rebus eccliarum. no. bar. in. l. f. c. de sum. tri. r idem sentit io. an. in addi. spe. in ti. de consti. idem sentit an. i. c. quod clericis. de fo. compe. **Q**uid aut̄ de consuetudine generali non exp̄mente psonas nec res ecclasticas. vide plene p an. in. d. c. quod clericis. r p io. an. in regula sine culpa. in. ij. q̄ stione pncipali li. vj. vide sub xbo lex. §. lex i. perialis.

Consuetudo nō potest habilitare psonam als inabilem ad matrimoniu contrahendum sed econtra potest abilem inhabilitare fm glosaz vincē. r goff. de consang. r affini. c. quod sup his. sed tunc demū valet cōsuetudo inhabilitans abilem qñ habet pcursum iuris antiqui licet correcti. vel qñ eius transgressio inducēt scandalū fm glo. in. c. sup eo. de cogna spūali **H**osti. aut̄ dicit q̄ nulla consuetudo pōt inducere aliquod impedimentū ne matrimoniu cōtrahat. nisi sit approbata p ius scriptū v̄l per papā. ita no. ipe in. d. c. sup eo. v̄l nisi ei? trāsgressio induceret scandalū. vt no. p eū in. d. c. f. de cogna. spūali. secus vbi scandalū non imminet. r qui aliter soluit tāq̄ nō intelligēs offendit. ita dicit ipe in. c. qd̄ dilecto. de cōsan. r affi. sed io. an. in. d. c. quod sup his dicit q̄ opi. vincē. r goff. est vera in p̄suetudine ordinata ad matrimoniu impedicdū ne cōtrahat. secus si ordinē ad matrimoniu iam p̄tractum dirimendū. An. in. d. c. sup eo. distinguit aut̄ consuetudo ordinē vt impediāt matrimoniu cōtrahendū. r valet. aut vt dirimat iā cōtractū. r tunc si dirimat ad tempus. pōt. si aut̄ dirimat p̄petuo. nō potest. nisi concursus iuris antiq̄ secū habeat r eius trāsgressio scandaluz inducat. vel nisi sit a iure vel a papa ap̄ pbata. Adde qd̄ no. io. an. in. d. c. f. de iugi. suo vbi dicit q̄ nō valet cōsuetudo q̄ vidue nō possunt nubere nisi p̄s cum dño terre de aliquo se redimant. dicit etiā in. c. statutū. de hereti. li. vj. in nouel. q̄ nō valet statutū disponēs quemlibet p̄trahentē cū filiofamilias sine p̄sensu patris certā penā incurrere. licz id nō firmet. sed b̄ firmat an. in. c. f. de spon.

Consuetudo particularis in certa ecclā suāda est. i ca lz ecclā metropolitana v̄l alie circūuicie ecclēsie eiusdem puincie habeāt p̄trariā consuetudinem. sed si in aliq̄ particulari ecclā nulla est cōsuetudo. tenet illa ecclā suare consuetudinem ecclē metropolitanane. r si in metropolitana cessz cōsuetudo. tenet suare p̄suetudinē

vigentem in alijs circūadiacentibus ecclesijs no hosti. r io. an. in. c. sup eo. de cogna. spūa. vide qd̄ no. de offi. archi. c. vl. in glo. fi. r de elec. cū ecclā vultarana. r de censi. sup eo. r de p̄sue. cum olim. in tex. r glo.

Consuetudo ratiōnabilis valet sz irratiōnabilis nō valet. r licet qdam dicāt an sit ratiōnabilis v̄l nō certam doctrinā dari nō posse sed arbitriū fore. veritas tamen est q̄ illa dicit̄ ratiōnabilis q̄ est a iure approbata vel saltē non improbata. r tunc p̄sumitur ratiōnabilis donec irratiōnabilitas detegat. nisi esset cōtra ius qz tūc p̄sumitur irratiōnabilis donec ratiōnabilis probetur. fm io. an. vt no. an. de consue. c. fina. in. iij. r. iij. colū. vide. §. §. consuetudo ratiōnabilis dicitur.

Consuetudo cōtra substantiā actus non valet qz impossibilitatem continet. no. an. in. c. fi. de cōsue. iij. colum.

Consuetudo irratiōnabilis licet fm leges habeat nomē p̄suetudinis. tñ fm canones perdit illd̄ nomē r app̄llat corruptela. no. an. in. c. fi. de p̄sue. carta. r. §. ex his concludit̄ differētia cōsuetudinis.

Consuetudo pōt induci exp̄sso r tacito cōsensu r ex scripto r nō scripto qñ illud agit q̄ p̄suetudo inducat. nō tñ inducat̄ munētaneo consensu sz assuefacto. r b̄ verū in p̄suetudie vera sed ficta r intitūlata pōt̄ m̄cūaneo induci no. an. in. d. c. fi. de p̄sue. v. colū.

Consuetudo an extēdat̄ de vna re vel p̄sona ad aliā v̄l de vno iure ad aliud. vide inno. io. an. r an. in. ca. fi. de offi. archidiaconi. r de capel. mona. c. dilectus. **A**duerte tñ q̄ p̄suetudo extendit̄ ad opposita fm inno. vt no. an. de censi puenit. in fine.

Consuetudo differt a p̄scriptōe qz p̄suetudo acq̄irit ius p̄tra quēlibz indifferēt. p̄scriptio aut̄ p̄tra singularē r p̄tra plēs vt p̄tra singul̄ res fm cy. **I**te finis p̄suetudis est creare ius publicū qd̄ appellat̄ dispositōes. finis p̄scriptōis est creare r q̄rere ius vt p̄uatū qd̄ appellat̄ dīsp̄sitū. **I**te p̄suetudo ē ex pte eus cui fauet r cōtra quē determinat̄ ad certā p̄sonam. v̄l etiā si ex parte eius cui queritur sit certa persona vel locus dummo ex parte ei? contra quē determinet̄ ad omnes indifferēt r nō ad plures vt singulos. vel etiā ecōūso si ex pte e? p̄tra quē determinet̄ ad certā p̄sonam siue ad plēs r singulos. sed ex parte eius cui querit̄ est indifferēt non determinata ad certam personam p̄scriptio dō est que ex parte v̄triusqz determinatur ad certam p̄sonam vel saltē determinatur ad certā p̄sonam vel locū ex pte eius cui queritur sed ex parte eius contra quē de terminat̄ ad plures vt singulos non indifferēt

ter ad omnes. et predicta per exempla declarat an. de consue. c. si. carta. ix. alias. viij. **P**etrus recitat. et d. dico substantialem. et licet dictum sit quod consuetudo creet ius publicum. prescriptio privatam. est tamen dare casus in quo consuetudo creat ius privatam. et tamen appellatur consuetudo non prescriptio. puta quando applicatur ad materiam que tempore non queritur nec ibi potest cadere prescriptio ex defectu requisitorum ad prescriptionem. no. an. de censu. puenit. v. colu. et xij. in pn.

Consuetudo ut locum habeat oportet quod procedat a tacito consensu habentis potestatem legis condende. no. an. de consue. c. si. x. carta. f. colu.

Consuetudine prestationis longi vel longissimi temporis an producat et acquirat obligatio personalis ad annuam prestationem in futurum fiendam. vide sub verbo prescriptio. et prescriptione tanti temporis.

Consuetudo quod quis non sit pluralis in prebendis est laudabilis et rationabilis. vt no. inno. et io. an. in. c. si. de cle. no. resi. ad finem.

Consuetudo quod canonicus non installatur non habeat vocem in capitulo valet. Item valet consuetudo quod nullus canonicus habeat vocem nisi si habeat prebendam. Sed hosti. dicit primum. vt no. an. in. c. cum. m. de consti. vltima carta. q. ro an. hi.

Consuetudo laicorum concernens fauorem ecclesiarum et laicorum valet et ligat clericos absque alia approbatione pape. sicut etiam valet lex imperatoris vel imperialis facta in fauorem ecclesiarum. Sed statutum laicorum inferiorum a principe non valet nec ligat clericos nisi per papam specialiter approbet. no. io. an. post hosti. et ino. in. c. si. de solu. licet Bar. aliter dicat in. l. j. de sum. trini.

Consuetudo iurisdictionem dare non potest inferiori prebato ab episcopo deponendi aliquem clericum. vt no. io. an. de fo. compe. cum continet. ad fi. et de arbi. cum dilecti. et de eman. ci. l. j. et no. glo. ix. q. iij. coquestus. et vide ibi archi.

Consuetudo non requirit titulum ad prescribendum. secus in alijs prescriptionibus. vt no. inno. de cau. posses. cum eccla. et io. an. post hosti. de prescrip. cum olim.

Consuetudo quod vicarij ecclesiarum que de iure dunt esse perpetui habeant temporales et ad nutum amouibiles si valet. vt in. c. f. de capel. mona. li. vj. et ibi no. glo. sup. verbo consuetudine. possit tamen illi tex. responderi quod loquitur in vicario presentato episcopo et per ipsum instituto. qui non potest etiam ex consuetudine reuocari ad nutum presentantis. secus forte esset in vicario deputato per rectorem et non instituto per episcopum. quia talis ex consuetudine

potest reuocari ad nutum rectoris. vide ibi verbo. ecclesia. et ecclesia prochieal. debet. et quod valeat consuetudo sentit io. an. in regula qui contra iura. de re. iur. li. vj. in mercurialib. ad fi. Consuetudo etiam contra legem inducitur spacio x. annorum de iure ciuili. vt no. glo. in. l. de quibus. sup. verbo inuenta. iuncta glo. fina. ff. de legi. et hoc tenet Bar. in. l. ij. que sit lo. consue. Et idem de iure canonico quando datur tacitus consensus eius qui potest illi iuri derogare. vt no. an. in. c. si. de consue. vj. carta. in. ij. colum. Jura autem canonica requirentia tempus. xl. annorum ad consuetudinem inducendam contra ius commune. debet intelligi quod non adest consensus eius qui habet potestatem illud ius tollendi. vt quod habens illam potestatem non fuit presens in loco consuetudinis. secus si presens fuit. vt no. in. d. c. finali.

Consuetudo autem rationabilis que non est contra ius. inducitur decennio etiam de iure canonico vt no. io. an. in. c. si. de consue. li. vj. in glo. iij.

Consuetudo quod episcopus solus sine capitulo potest res ecclesie alienare non valet. vt no. glo. et in no. in. c. cum causa. de re. iudi. et io. an. post hosti. in. c. romana. ad finem. de ap. super glo. prescripta. li. vj. in nouel. et idem no. bar. in autem. hoc ius. et tertio dicebam. de sacrosan. ecclesijs.

Consuetudine induci non potest quod episcopus sine consensu capituli possit vnam ecclesiam alteri vnire vel rem ecclesie vnus etiam in causa licita alienare. vt no. sup. verbo. episcopus. et potest episcopus cum consensu. et episcopus non potest prescribere.

Continentia cause non debet diuidi sed coram eodem iudice agitari. et quando dicatur esse continentia cause. videtur tex. glo. cy. bartho. et bald. in. l. nulli. de iudic. quod limitat an. in. c. si. de iudi. et oppono. et glo. j. de cau. posses. et ppi. c. j. in vltima oppositio. et de seqs. posses. et fruc. c. j.

Continue. quod aliter hoc verbum intelligendum sit. vide sub verbo presens.

Contra. ad quid teneatur qui promisit vel iurauit non facere contra aliquem. vide per an. in. c. petitio. de iure iurando.

Contrariozum vno solo posito reliquum remouetur. ff. de v. ob. l. hec verba ille. et de testa. l. non codicillum. et ff. de diuor. l. si. finali.

Contumax dicitur ille qui citatus comparuit sed illicentiat recessit. et talis potest dici non solum verus sed etiam manifestus contumax quia talia iudicialia non possunt esse non manifesta. no. an. de iudi. c. j. nota citatum. Si actus contumax dicitur quod citatus per edictum non

comparuit. no. Ro. cōclu. ccclix. Contrariū tenet bar. in hoc ultimo. C. quomō r quādo. l. ea que. Et quis dicat verus cōtumax vel fictus. vide plene p glo. in de. j. de dolo r con. r bar. in. l. fi. ff. de in inte. resti. r vide. s. vbo. actor. s. excomunicatus est.

Contumax quādo appellare possit. vide glo. i. de. j. de dolo r conu. r p bar. in. l. fi. ff. de i. in. resti. r vide. s. vbo. appellatio.

Contumacia tantō maior videt quāto ex mino ri surgit s̄m io. an. vt no. an. de iudi. cum non ab homine. in fi.

Contumacia actoris nō comparentis in termino quo fecit eum citari. punif in eo q̄ reus cōparens in termino potest petere edictum circūductū vel se absolui ab instātia iudicij. Si autem nec reus comparuit. tūc actore post terminum cōpatente debet in causa p̄cedi p̄tra reū p̄ audientia contradictarū tanq̄ contra cōtumacem. licet em̄ neutro in termino adueniētē circūductū edictū quo ad illū actus p̄ tunc in termino fiendū. tamē post terminuz potest de nouo ad illū actum r alios p̄cedi p̄ audientia cōtra reum absentē si citatus fuit ad totā causam vsq̄ ad sententiā inclusiue. no. Ro. p̄clu. cccxxviii. Et hoc habet locū tam in citatōne homis q̄ iuris. no. Ro. cōclu. cxx viij.

Contumaci quādoq̄ interdictū administratō beneficij p̄pter suspitōz dilapidatōis. no. an. de iudi. c. j. penul. colum. v. oppono. cum glo.

Contumax nō potest mulctari ex antiqua p̄tumacia ad actū mulcte imponēde. no. an. de iudi. c. j. v. nota contumacem.

Contumax potest p̄ iudicem ex officio puniri r mulctari etiam parte non petente. no. an. de iudi. c. j. v. q̄rto q̄ in his.

Contumax non potest criminaliter cōdemnari ad finem depositōis lite nō contes. r nō liquida causa. secus si agatur ciuiliē p̄pter nō re fidentiā. no. an. de iudi. c. j. v. nota quinto in criminali.

Contumax nō potest mulctari nisi de nouo citetur vt veniat ad se defendendū. quia mulctari nō debet. nec etiā potest cōtra eum ferri sententiā absolutoria ab obseruatōne iudicij sine noua citatōne. ad circūductionem tamen edicti nō est necessaria citatio. quia hoc est leuis vel nullius p̄iudicij. r idem in sententiā excomunicatōis ferendā cōtra contumacē. que nō requirit nouam citatōnem sicut nec sententiā cōdemnatōis expensarū. r aduerte q̄ quātuz ad excomunicatōem sufficit de cōtumacia cōstare etiam aliē q̄ p̄ citatōem. sed missio i possessionem nō potest fieri contra cōtumacem si non est citatus ad actum missionis. nisi fuisset cōtumax in iudicis cōspectu vt quādo iudex

iubet parti q̄ litem cōtestet r pars cōtumacter recedit lite non contes. quo casu potest ad missionem p̄cedi sine alia citatōne s̄m bar. vt no. an. de iudi. c. j. v. oppono q̄rto.

Contumax in nō comparēdo si agit de federe matrimonij vel cōuenit de crimine notorio r famoso. potest post annū episcopatu r bñficio p̄uari absq̄ alio iudicio. quia p̄seuerans per unum annū in contumacia habet p̄o confesio de tali delicto. r si delictum est tale qd̄ p̄uat ip̄o iure vt heresis. erit post annū ip̄o iure p̄uatus. r vtroq̄ casu non auditur amplī post annum sup delicto quo ad beneficiū vel bona sed bene audif si sup delicto velit se defendere vt deponat. no. an. de iudi. c. j. penul. colū. Contumacia an sit delictū. vide cy. C. v. cri. stel. sup rubri. r bar. in. l. omne delictū. ff. de re milita. r in. l. si plures. ff. de adminif. tu. vbi etiā glosa notat.

Conuentus siue collegiū dicit vbi in ecclesia sunt duo vel tres. in vno tm̄ retinetur ius collegij. no. glo. de elec. c. j. v. iure patrona. nobis. vbi ponit signa per que cognoscif an ecclesia sit cōuentualis. vide s̄b vbo. ecclesia collegiata. s. p̄elatus. r. s. ecclesia collegiata.

Conuersus licet sit laicus respectu professionis. tamē non respectu habitū. iō conuersi p̄sone ecclesiastice reputatur. no. de elec. ex eo. in glo. fi. li. vj. r vide. s. verbo clericus.

Copia quādo danda est. an debeat dari sub autētica forma. vide. s. verbo appellatio. s. appellatio in causa benefici. ali nō deuoluit.

Copia iudiciorū an sit danda p̄t p̄ iudicem. vt de sub vbo. iudici. in p̄n.

Copia libelli danda est reo expēsis actoris. vt no. io. an. in de. causam. de elect. super verbo porrecto. r hoc tenet ibi pau. fran. de zabo. et an. r idem specu. in ti. de libel. ob. s. j. v. actoris. Contrariū tenet ange. in. l. j. s. edere. ff. v. eden. v. dicit esse capitulum. bar. dicit. q̄ i ali quibus locis seruaf q̄ datur copia expensis actoris. in aliquibus seruaf q̄ datur copia expensis rei. ideo seruanda est cōsuetudo curie. vt ip̄e no. in aut. offerat de lins contes. Sed de rigore iuris debet reus recipere copiaz libelli suis expensis. vt no. p cy. r bal. in. d. auten. offerat.

Copiam instrumentorū in iudicio p̄ductorum non tenet p̄ducens dare suis expensis aduersario. vt no. ange. in. l. j. s. j. edere. ff. de eden. nisi esset instrumentū mandati p̄curatoris qz illius copiam tenet dare alteri parti expēsis ip̄ius p̄ducens ne pars aduersa grauet ex

absentia principalis. vt no. Bar. in l. ij. §. defectum. ff. ex qui. cau. in posses. ea. quod intellige nisi principalis esset talis q̄ non posset cōparere psonaliter vt vniuersitas. vt no. ange. in d. §. defectum.

Copia cuiuslibet intimatōnis que fit p̄ti ad fauorem intimatis debet dari expensis ipsius intimantis. vt no. io. an. in de. causam. de elec. sup. xbo porrecto. et idem tenet ibi pau. fran. de zabo. et an. licet gens. et guil. dicat ibi triū.

Copia littere cicatozie debet dari citato si illaz petit. et si non dat non artat ad comparēdū. vt no. spe. in ti. de cita. §. iam de citatōe. §. h aut facto. qui ad hoc alle. de pba. qm̄ contra. et c. si. Sed melius facit tex. quē ipse nō vidit in de. causam. in fi. de elec. vbi est expressum q̄ omnis intimatio que fit alicui vt artef ad aliquod agendū nō artat nisi littere q̄ intimatur detur copia si petat. Constat autē q̄ lra cicatozia debeat intimari et legi citato. vt dicit spe. in d. §. iaz de eta. §. porro. ergo debz dari copia illius littere si petat. talis citatio nō artat. hoc etiam pbat ex p̄ncipio. d. cle. q̄ vult q̄ appellatio intimes appellato. talis intimatio nō deuoluit causam nec artat appellatū ad cōparendum nisi copia illius appellatōis det si petatur. Constat autē q̄ intimatio dicte appellatōnis habet vim citatōnis ad aliam curiaz. de elec. c. statum. et c. cupientes. li. vj. et no. fran. de zabo. in d. cle. in pn. q. xxvj. vbi ē expressum q̄ citatio facta p litteras non artat citatum nisi def copia litterarū si petat. p hoc facit ratio quia littere citatozie ideo p̄sentantur citato vt ex earū tenore possit se instruere de exceptōnibus et defensionibus suis tā contra partem q̄ cōtra iudicem. vt in. c. p̄te rea. de dila. et no. spe. in d. §. iam de citatōe. i pn. ergo illarū litterarū danda est copia petenti. alioqn̄ non possit se instruere de defensionib⁹ suis et consequentē denegare sibi facultas defensionis p̄tra de. pastorat.

Redere. quid importat hoc verbū. vide p an. de p̄sump. c. tertio loco.

Reditor an dicat possidere rem sibi impigneratam. vide sub verbo possessio. §. possidere. dicit.

Riminalis causa que dicat. vide. §. xbo ciuillis. et §. xbo delictum. §. delictū differt.

Rimen an differat a delicto et a peccato. vide sub xbo delictum. §. delictum differt.

Repam ex qua lucrū sentio non possū alicui obijcere ad aliud q̄ ad lucrū consequendum vel cōsecutum retinēdum. no bar. in l. brauius. ff. de fideiusso.

Quam hec dictio quādoq; sumit p quādo. quādoq; p quia. et quādoq; p quāuis. quādoq; ponit copulatiue. et tunc aut cōiungit accessorie vel eque p̄ncipalis. vi. an. de resti. spo. in litteris. f. colū. Sed nunq; facit conditōz. vt no. §. xbo conditio. §. cōditionalis pmissio.

Cura qualiter accipiat. vide archi. de fi. p̄f. c. f. li. vj. in. g. dic q̄ cura. et per io. an. et anth. de de. nō resi. in. c. qz non nulli. et de offi. archi. c. cum satis.

Curam animarū habent de iure cōitria beneficia. videlicet dignitas decanalis. archidiaconalis et ecclā parrochialis. no. p glo. et an. de elec. c. cum in cunctis. §. inferiora. Idem in q̄ libet dignitate p̄ncipali in ecclā collegiata vel conuentuali. no. lap. c. cum in illis. de p̄bē. li. vj. Quod intellige quādo collegiū vel cōuentus eligit sibi rectorem in p̄latum. no. Ro. cōclu. ccccxxxij. ad finem. Idem in quolibet p̄lato etiam inferiore episcopo. no. p glo. et an. de offi. oz. cum ab ecclesiarū.

Curata ecclā pp̄rie dicitur que habz curā actu. Illa autē que habet curā habitu dūtaxat. habetur p non curata saltem quo ad vitandam penam constitutionis de curata loquētis. no. io. an. de elec. licet canon. li. vj. in glo. sed nunquid. Et hosti. de cleri. non resi. qz nōnulli. et gen. in extraua. execrabilis. sup. xbo bñficia. et pau. et an. in de. ibi de offi. vica. Archi. tenz contrariū. vt recitat. io. an. in. d. c. licet canon in nouel. sup. d. glo. sed nunqd. et ibi videtur io. an. stare in hac opinione. licet etiam hoc teneat inno. et io. cal. in. c. de multa. de p̄bend. et spe. in ti. de lega. §. videnduz. §. sed querit quod beneficiū. Fre. de senis tenet contrariū suo consilio. lxxx.

Curata potest effici ecclā de consuetudine. no. io. an. de offi. ordi. c. conquerente. in xbo recipiendo. §. siue aut. et idem no. an. de cau. pos. c. si. xxvj. colū. §. ex his deciditur.

Curatū non dicit beneficiū ex eo q̄ habeat baptisimū et crisma. no. hosti. de de. nō resi. quia nōnulli. et Fre. de senis cōsilio. lxxx.

Cura potest p curatū etiam inferiorē ep̄o committi et delegari alteri ad t̄pus subsistente necessitate et iusta causa. no. hosti. et io. an. in. c. iij. de offi. archi. et idem no. io. an. in. c. cum eo de elec. li. vj. sup. xbo ab eis. et sup. xbo i diuinis. in nouel. imo etiā rector ecclē curate q̄ nō est p̄byter potest alteri p̄bytero curē exercitium cōmittere. vt no. glo. in de. f. de p̄u. sup. verbo p̄byter.

Cura parrochialis ecclē que regit p vicarium p̄petuum dicit esse non solū penes vicarium vt in. c. si. de offi. vica. et no. glo. in de. duduz.

de sepulturis. sup verbo sacerdotibus. s; eti-
am est penes rectorem pncipalem. vt no. glo.
in. c. sup eo. de pben. li. vj. 7 no. io. an. in. c. ex
posuisti. de preben. 7 gens. in extraua. excra-
bilis. sup vbo perpetuos. quod est verū quā-
do rector pcepit decimas. oblatōnes. 7 alios
redditus ecclesie 7 vicario est certa portio assi-
gnata. vt no. an. in cle. j. de offi. vica. qñ autez
cura agitur p vicariū temporalem. tunc cura
spectat ad ipm vicariū p̄m pau. vt no. fran.
de zabo. in cle. j. in. v. p̄sentatos. de excessi. p̄-
lato. Sed 7 tunc negari non potest quādo sit
etiam penes pncipalem rectorem qui maiore
iurisdicōnem habet sup vicariū temporales
q̄ sup ppetuum. qz temporales remouere po-
test sed nō ppetuū. 7 vide. j. s. curatum bene-
ficiū obtinens.

Curatū beneficiū non potest cōferri nisi illi qui
xxv. annum attigerit. de elec. c. cum in cūctis
s. inferiora. nisi cura talis beneficij regat p
vicariū ppetuum. quia tunc potest conferri il-
li qui. xx. annū compleuit. vt est casus in cle.
ne in agro. s. ceterū. de statu monachorum. et
p̄dicta intellige in beneficio quod non est alteri
vnitū. secus si sit vnitū p̄bende. quia tunc
sufficit q̄ ille cui confertur habeat etatez que
sufficiat ad p̄bendam. ratio est quia tunc bñfi-
cium curatū tanq̄ accessoriū ad p̄bendam se-
quit̄ naturam p̄bende que est pncipalis. et p̄-
batur in. c. sup eo. de pben. li. vj.

Curatū beneficiū obtinens tenet infra annum
a die monitōnis se facere ad sacerdotiū pmo-
ueri. als potest p̄uari p sententiā. de elec. cum
in cunctis. s. inferiora. Et ibi no. inno. 7 Jo.
an. sup verbo admoniti. 7 patet ibi in tex. in
vbo remoueat. 7 hoc quādo beneficiū non
est ecclā parochialis. Si autē est prochialis
p̄uatur ip̄o iure sine monitōe. nisi infra annū
a die possessionis adeptē p̄motus sit. de elec.
licz canon. 7 cōmissa. li. vj. 7 hoc quādo ecclē-
sia parochialis non est collegiata. sed si ē col-
legiata requirit̄ monitio ad p̄uatōz. vt patet i
c. statutum. e. ti. 7 li. secus si est conuentualis
quia tunc monitio non requirit̄. vt est casus i
clemen. ne in agro. s. ceterum. de sta. mona.
vide fre. de senis consilio. lv. 7 lxxxvj. Et qd̄
dixi annum incipe a die possessionis adeptē v̄l
monitōnis facte. intellige quando collatio fa-
cta fuit ei qui. xxv. annuz attingit. sec̄ si fiat
ei qui. xxiiij. annum attingit quod esse potest
quādo cura illius beneficij regitur per vica-
riū ppetuū. quo casu sufficit q̄ se p̄moueri
faciat infra. xxv. annū. vt dicto. s. ceterū. Et
p̄dicta intellige in beneficio curato alteri āne-
ro. secus si sit annexum siue vnitū p̄bende.
vel alteri bñficio nō curato. quia tunc non te-

netur p̄bēdatus se aliquo tempe facere ad sa-
cerdotiū p̄moueri cuz p̄benda q̄ est beneficiū
pncipale sacerdotium nō requirat. vt p̄batur
in. c. sup eo. de pben. li. vj. 7 videf casus in. c.
extirpande. s. q̄ no. e. ti. Et hoc verū quādo
bñficiū curatū vnitur accessorie ad aliū non
curatū. secus si equē pncipaliter vnias. qz tūc
si est parochial' ecclesia tenet p̄moueri. 7 ha-
bet locum. c. licet canon. quia p̄uatur ip̄o iure
ex non p̄motōne licet non sit monitus. si non
est prochialis ecclesia requirit̄ monitio ad p̄-
uatōnem. 7 habet locum. c. cum in cunctis. s.
inferiora. sed p̄mo casu quādo accessorie vni-
tur non tenet p̄moueri nec p̄uat̄ ex non p̄mo-
tione. p̄ tex. d. c. extirpande. s. qui no. qui nō
tollitur p. c. licet canō. vt no. io. an. in. d. c. li-
cet canon. sup verbo p̄sonaliter. ratō est quia
tunc bñficiū accessorie vnitū assumit
naturam 7 cōsuetudinem illius cui vnitur. de
sta. mona. c. recolectes. s. si. 7 no. glo. et etiam
no. an. in. c. j. ne se. vacan. Et hanc differētiāz
duorū casuum circa p̄uationē ponit lap. in. c.
statutum. de elec. li. vj. nec obstat q̄ p̄benda-
rius qui est rector ecclesie parochial' sibi vni-
te. dicat̄ ratione illius ecclesie aliquam curaz
habere. vt no. io. an. in. d. c. super eo. quia illa
non est cura fori penitential' sed iudicial' 7 cō-
tentiosi. vt no. Joh. de lig. in. d. c. sup eo. 7 ta-
lis cura non requirit̄ sacerdotium. vt no. frā.
de zabo. in cle. j. de offi. vica. q. xx. 7 p̄bat̄ sic
nam archi. habet curam animarū in foro con-
tentioso. vt in. c. j. de offi. archi. 7 de elec. du-
dum. ij. s. sed cum in iure. 7 tamē in archidia-
cono non requirit̄ q̄ sit sacerdos sed sufficit q̄
sit diaconus. vt in. c. cum in cūctis. s. inferiora.
de elec. Item talis cura non facit bñficiū
incompatibile cū alio curato fori penitential'.
imo quo ad hoc habet̄ p̄ non curato. vt ē ca-
sus in. d. c. sup eo. 7 in extrauaganti. execrabi-
lis. ad finem. vide omnino sub vbo ecclā. s. ec-
clesia prochialis si est. 7 vide. s. s. cura parzo.

Curator ad litem non tenet facere inuē-
tarium. no. Ro. conclu. xliij.

Curator tenet satisfdare rem minoris saluā fo-
re. als non potest administrare nisi sit dat' in
testamēto vel a iudice p̄ inq̄sitōnem. C. d. tu.
7 cu. qui satisfdare non debent. l. j. 7. ij. sed ho-
die etiam datus p̄ inq̄sitōem satisfdat. vt di-
cit glo. in. d. l. j. quod est verū si dat' a defen-
sore vel magistratu ciuitatis. secus si a p̄side.
vt no. glo. in auten. vt hi qui obli. habe. per-
hi. res minorum. s. penl. colla. vj. 7 hoc tenet
bar. in. d. l. j. C. de tu. 7 cu. qui satisfda. nō de.
7 idem tenet azo in summa. e. ti. vide Bar. et
bal. in. l. si nemo. ij. s. hoc edictum. ff. de testa.
tu. vbi idem tenet quod dictū est.